

Aanwezig Voorzitter: Mevrouw H. Sahin Raadsleden: De heer E.G.T. Braam De heer D.R. Cupedo De heer D.F.A. van Dam De heer M. van 't Eind De heer M.J. van Enk De heer M.A.J. Ezinga Mevrouw B.M.B.T. de Haan-Niesen Mevrouw M.E. Harmsen Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx De heer M.T.F. Kaffa Mevrouw P.G. Kames Mevrouw A. Koegler-Böhm De heer G.A. Kruger De heer J. Loof	Vervolg aanwezige raadsleden: Mevrouw S. van Maarseveen Mevrouw W.A.A.M. van Nunen De heer R. Nunnikhoven De heer U.H. Oelen Mevrouw L.B. Oude Alink Mevrouw A. Prenger Mevrouw H. van Schie De heer W. Smith De heer E. van der Veer De heer Q.L.A. Veerman Mevrouw W. van der Weij De heer M.V. Weterings Mevrouw E. Woudstra De heer A.M. Zoghbi Afwezig: De heer C.P.I.M. Dolmans De heer M. el Majjaoui Mevrouw L.S. de Bruijn
Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder W. van Damme Wethouder G. van Malsen Wethouder S. van de Waart Wethouder L. Bentvelzen	Griffie: Griffier: de heer J.A. Massaar bpa Mevrouw M.M.A. Tittse De heer J. Hoefnagel Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Goedenavond dames en heren, beste leden van de raad. Ik vraag u vriendelijk om plaats te nemen. Ik open de raadsvergadering van de gemeente Rijswijk van dinsdag 17 december 2024. Graag heet ik welkom de leden van de raad, de fractieassistenten, onze wethouders, medewerkers, vertegenwoordigers van de media, aanwezigen op de publieke tribune en de kijkers online. En vanavond worden ook filmopnames gemaakt door InRijswijk, omdat zij de cursisten van de cursus Politiek Actief hebben gevolgd. Goed om even te benoemen. In het bijzonder heet ik ook welkom de deelnemers van de cursus Politiek Actief. Ik heb u leren kennen als een hele leergierige, betrokken groep van verschillende achtergronden. En ik hoop dat deze cursus u veel meer inzicht heeft gegeven in de lokale politiek en u enthousiast heeft gemaakt om zelf actief te worden, in welke vorm dan ook. Welkom. Het presidium heeft gisteren besloten om tijdens deze raadsvergadering te vergaderen met spreektijden en dat te doen aan de hand van variant 1, één spreektijd voor fracties en het college voor alle besprekstukken. U heeft hierover de instructie via de griffie ontvangen. Ik hoop dat dat voor u allen duidelijk is. Ook voor deze vergadering vraag ik u respectvol met elkaar om te gaan. De woorden die wij uitspreken hebben betekenis en invloed. Goed om daarvan bewust te

zijn. Zeker in deze tijd. Voor een goed verloop van deze raadsvergadering wil ik u vragen om bij de agendapunten, de bespreekpunten te focussen op het besluit dat voor u ligt. En als u een motie of een amendement hebt voorbereid deze toe te lichten en zoveel mogelijk herhaling te voorkomen. Dan hebben wij bericht van verhindering ontvangen van raadslid de heer Dolmans en raadslid de heer El Majjaoui. Er zijn dus vanavond 29 raadsleden aanwezig en mevrouw Koegler komt later binnen, is gemeld. Ben ik iemand vergeten? Dat is niet het geval. Dan gaan we over naar de trekking van het stemmingsnummer. Het is nummer 23, dat is mevrouw Prenger. Mevrouw Prenger, als er een hoofdelijke stemming is, gaan we dan bij u beginnen. Dan gaan we door naar de benoeming van de leden bureau van stemopneming. Als voorzitter is het voorstel de heer Kruger te benoemen en als leden mevrouw Van Nunen en mevrouw Van der Weij. Daar kunt u mee instemmen? Prima. Dan zijn er een aantal mededelingen vanuit het college en ik wil als eerste het woord geven aan wethouder Van Malsen. Wethouder Van Malsen, mag ik u het woord geven?

De heer Van Malsen: Ja hoor, voorzitter, dank u wel. Twee mededelingen heb ik vanavond. De eerste gaat over de collectieve aanvullende zorgverzekering van de gemeente. We hebben namelijk onlangs een aanbesteding gehad. Daar zijn twee partijen uitgekomen, VGZ en Menzis. En in de vorige contracten hadden we twee verschillende gemeentelijke bijdrage voor de beide aanbieders, omdat ze verschillende pakketten aanboden. Nu zijn de pakketten echter gelijk en dat betekent ook dat we de gemeentelijke bijdrage gelijk getrokken hebben. Dat is allemaal een wat technische omweg om te zeggen dat we nu aan het bekijken zijn wat voor gevolg deze gelijktrekking heeft op de polissen en mogelijke gevolgen voor de kosten. Dus het zou kunnen dat dat leidt tot wat hogere uitgaven dan begroot. Het zal niet veel zijn, maar het leek me toch goed om het alvast te melden. Mocht het zo zijn dat we hogere kosten maken dan begroot dan rapporteren we dat natuurlijk in de halfjaarsrapportage. De tweede mededeling gaat over de fietsregeling van stichting KEI. Daarover zouden we uw raad voor het einde van het jaar informeren. Het goede nieuws is dat we goed op weg zijn om deze regeling weer nieuw leven in te blazen. En er zijn nog een aantal dingen die afgerond moeten worden. Maar we zullen uw raad begin volgend kwartaal middels een raadsinformatiebrief informeren over deze regeling. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Voorzitter, dank u wel. Met trots kan ik toch wel melden dat de Plaspoelpolder een van de twaalf voorbeeldlocaties in Nederland wordt voor de zogenaamde werklandschappen van de toekomst. Het gebied gaat dan transformeren naar een groen, klimaatbestendig en energie-efficiënt werklandschap, met meer ruimte voor de natuur, mensen en een duurzame bedrijvigheid. En voor de vergroening heeft u als raad via de investeringsagenda van het IPP Haaglanden al goedkeuring verleend en financiële middelen beschikbaar gesteld. Nu krijgt het IPP Haaglanden voor de investering van 375 duizend euro in dit gebied nog eens 1,1 miljoen euro extra vanuit het initiatief Werklandschappen van de Toekomst, geld uit het Nationaal Groeifonds, en vanuit de provincies uit Zuid-Holland. Dus dat wilde ik even mededelen. En ook uw raad van harte mee feliciteren eigenlijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Damme, voor het delen van dit mooie bericht. En dan geef ik graag het woord aan wethouder Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Ook ik heb goed nieuws, hoewel misschien sommigen het gelezen hebben, want ProRail en NS hebben er al flink mee geadverteerd. Maar er zijn extra treinen tussen Den Haag en Dordrecht. Dat betekent dus ook extra treinen op station Rijswijk. Dat worden er zes per uur, dus iedere tien minuten één. Dus zes heen, zes terug uiteraard. En dat is

van maandag tot en met donderdag. En dit alles natuurlijk in de ambitie om voor meer OV te zorgen in het verstedelijkt gebied waar we met zijn allen steeds meer groeien. Niet alleen Rijswijk, maar ook de omliggende gemeenten. En dit is een stap waar flink aantal jaren aan is gewerkt, dus waar iedereen heel verheugd mee was.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van de Waart, voor ook dit mooie bericht. Dan ga ik nu naar voren lopen en met u stilstaan bij de vreselijke explosie in Den Haag. Geachte leden van de ramp, beste aanwezigen in de zaal en op de publieke tribune, kijkers thuis, ik wil met u stilstaan bij de vreselijke ramp die tien dagen geleden plaatsvond aan de Tarwekamp in onze buurgemeente Den Haag. Een ramp die aan zes mensen het leven kostte, het jongste slachtoffer pas in de leeftijd van 17 jaar. U kent de afschuwelijke beelden uit de media en wellicht heeft u ook persoonlijke verhalen gehoord van mensen die u kent in de omgeving van het rampgebied. Het leed dat is aangericht gaat ons voorstellingsvermogen te boven. Het leed bij de familie, vrienden en andere nabestaanden van de slachtoffers. Het leed ook bij de omwonenden die de gevolgen met eigen ogen hebben gezien. Het leed dat ook onder hulpverleners is aangericht. Met gevaar voor eigen leven hebben ze gewerkt om slachtoffers te redden. Ik heb diep respect voor onze hulpverleners. De trauma's zijn immens. Vandaag maakte Slachtofferhulp bekend al zo'n negentig mensen in Den Haag te hebben geholpen. Verwacht wordt dat het aantal nog verder oploopt. En naast Slachtofferhulp boden ook tientallen vrijwilligers meteen hun hulp aan. Van maaltijden en kleding tot geld en onderdak, alles werd gedaan om de getroffen en zo goed mogelijk te helpen. In tijden van nood is de saamhorigheid het grootst. En dat zien we nu ook bij de Tarwekamp. In aanwezigheid van de ander voel je troost, is een uitspraak van de bekende psychiater Dirk de Wachter, waar ik zelf heel veel waarde aan hecht. Ik hoop dat deze uitspraak ook voor de getroffen in Mariahoeve geldt. De explosies op de Tarwekamp maken op een wrede manier duidelijk hoe kwetsbaar we zijn voor deze vorm van criminaliteit. Ook in Rijswijk zijn we recent opgeschrikt door explosies. Maar gelukkig niet van een omvang als op de Tarwekamp. Tegelijkertijd is het een angstige gedachte dat het overal gigantisch fout kan gaan. Geen enkele stad of dorp in ons land is gevrijwaard. En dat laten de cijfers wel zien, helaas. Een explosie, dat is gewoon echt een vloek. Dat heeft zo'n enorme impact, zei collega burgemeester Ellen van Selm gisteravond bij een bijeenkomst voor omwonenden van een andere explosie die afgelopen weekend in Purmerend plaatsvond. Ik sluit me volledig bij haar woorden aan. Deze vorm van criminaliteit stoppen vraagt om lokale waakzaamheid van ons allen en om een grotere meldingsbereidheid. En het vraagt om een landelijke aanpak. Zo is het strategisch offensief tegen explosies gestart, een landelijke taskforce die onder voorzitterschap van de Rotterdamse burgemeester Carola Schouten het toenemende aantal explosies gaat aanpakken. Het zal tijd kosten om de ramp op de Tarwekamp te verwerken. En namens ons gemeentebestuur wens ik alle slachtoffers sterkte en alle sterkte aan andere nabestaande, omwonenden, hulpverleners en onze collega's van de gemeente Den Haag. En ter nagedachtenis aan de slachtoffers en als teken van ons medeleven en onze verbondenheid wil ik een kort moment van stilte in acht nemen. Ik wil u vragen om te gaan staan voor zover u daartoe in de gelegenheid bent. Dank u wel.

2. Spreekrecht burgers

De voorzitter: Dan ga ik met uw goedvinden naar agendapunt 2, het spreekrecht van onze burgers. En dan geef ik graag het woord aan mevrouw De Meij. En mevrouw De Meij, u komt inspreken over het raadsvoorstel armoedevrij Rijswijk. U heeft vijf minuten spreektijd.

Inspreker 1: Goedenavond, ik ben Patricia de Meij, deelnemer van de bewonersadviesraad armoedeverlichting en ik sta hier met hun steun. Ik hoop met mijn betoog hen en de groep inwoners

met een inkomen tussen de 130 en 150 procent van het bestaansminimum een stem te geven. Deze groep vormt met meer dan 10.000 huishoudens bijna 40 procent van de inwoners van Rijswijk. Toch vallen zij bij de minimaregelingen buiten de boot. Het verhaal dat ik met u wil delen is mijn eigen verhaal, maar het is er een van velen. Ik kan mijn rekeningen nog betalen, maar toch ben ik arm. Voorbeelden? Deze bril die ik draag. Ik had eigenlijk al twee jaar geleden een nieuwe moeten halen, maar de bril van mijn zoon brak in tweeën. Dat gaat voor, maar dit is wel zorgmijding. De jurk die ik nu aan heb is mijn enige nette jurk. Ik draag hem dus ook met kerst, begrafenissen, et cetera. Dit is op zich niet problematisch, maar wel tekenend voor mijn situatie. Om te zorgen voor voldoende eten heb ik een dagtaak aan het bij elkaar scharrelen van gratis en goedkoop, afgekeurd eten. Basisbehoeften behoren geen worsteling te zijn. Ik heb niet gekozen voor mijn situatie. Ik ben arbeidsongeschikt en er is geen zicht op verbetering van mijn fysieke en dus financiële situatie. Sterker nog, zodra mijn zoon 18 wordt ga ik er ruim 700 euro per maand op achteruit. Toch heb ik in de ogen van de gemeente nog steeds hetzelfde inkomen, want toeslagen tellen niet mee. Hoe ga ik dan rondkomen als ik daar nu al zoveel moeite mee heb? De spreekwoordelijke broekriem kan gewoon niet strakker. Ik voel mij niet gezien en gehoord, ondanks dat ik een van de ervaringsdeskundigen uit de inwonersraad ben. Wij hebben op verzoek van de raad afgelopen jaar een dossier met advies samengesteld. Alleen zie ik de boodschap van dit dossier niet echt terug in de visie. Vorige week werd hier de vraag gesteld, wat vindt de inwonersraad van deze visie? En er kwam geen antwoord op de vraag. Dit is namelijk omdat de inwonersraad niks gevraagd is. Er is geen enkele communicatie meer naar de deelnemers geweest. Hierdoor was er dus ook geen ruimte voor feedback en heeft het kunnen gebeuren dat de speerpunten van ons rapport zijn geïnterpreteerd op een compleet andere manier dan hoe wij ze bedoeld hebben. Ik ben woest. Als dit is wat de burger laten meedenken inhoudt, is dit een wassen neus. Hoe kan ik de gemeente vertrouwen als er een prima plan wat voor hun neus ligt grotendeels genegeerd wordt? Wij verzuipen nog net niet, maar we zijn aan het water trappen, wachtend op uw hulp. De visie is te weinig concreet. Er mist bijvoorbeeld een duidelijke definitie voor termen als maatwerk en bijzondere overheid. Dit zorgt ervoor dat er geen eenduidig kader ligt voor de uitvoeringsagenda en dat deze termen daar naar keuze kunnen worden ingevuld. Kortom, er wordt nog steeds voor ons besloten en niet met ons. U bent volksvertegenwoordiger, maar met deze visie vertegenwoordigt u mij niet. Het liefst had ik een nieuwe visie gezien die ook door de inwonersraad armoedeverlichting was gezien en gekeurd voordat deze wordt afgehamerd, maar ik begrijp dat op dit moment dat dat niet realistisch is. Daarom vraag ik u vanavond om vanavond voor het voorgestelde amendement te stemmen, omdat dit duiding geeft aan de termen die in de uitvoeringsagenda verder kunnen worden uitgewerkt tot een concreet plan. Voor u lijkt het misschien weinig verschil te maken, maar voor mij maakt dat het wel degelijk. Het geeft me vertrouwen in een gemeenteraad waar ik me gezien en vertegenwoordigd voel. Ik wil u graag danken voor uw aandacht en nodig ons gerust uit om in gesprek te gaan.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Meij voor het inspreken en het delen van uw persoonlijke ervaring. Dan geef ik graag het woord aan de heer Hoyer.

De heer Van Enk: Mag ik een vraag stellen, voorzitter?

De voorzitter: Nee, dat is niet mogelijk. Nee. Ik geef graag het woord aan de heer Hoyer.

Inspreker 2: Dank u wel, voorzitter. Ik wil een en ander illustreren aan de hand van Christmas Carol, een verhaal vrij naar Charles Dickens, u allen wel bekend. Op de natte, warme kerstavond van 2047 liep Ebenezer Scrooge door de straten van Rijswijk. De stad, ooit een bloeiende gemeenschap, was nu één stenen woestenij. De vele nieuwe projecten van de afgelopen 25 jaar hadden geleid tot een verwezen desolaatheid. De sociale cohesie was ver te zoeken, het verkeer stond volledig vast en parkeren was een chaos geworden. De straten waren onveilig, geteisterd door grootstedelijke

perikelen, straatracers, drugdealers en hangjongeren. Scrooge, die destijds de voortvarende promotor was van het bouwen, bouwen, bouwen-beleid, zag hoe alles was mislukt. De natuur was verdwenen, biodiversiteit had het loodje gelegd en de stad leed onder hittestress en wateroverlast. De straten stonden blank en Rijswijk zat financieel aan de grond. Terwijl hij door de verlaten straten liep, werd Scrooge overvallen door een gevoel van spijt. Hij herinnerde zich de beloftes die hij had gedaan, de dromen die hij had verkocht aan de inwoners van Rijswijk. Maar nu zag hij de realiteit van zijn daden. De stad was een schaduw van wat het ooit was en hij was verantwoordelijk. Hij stond stil bij het bord Raaigrasstraat, in een van de volledig versteende wijken, waar het enige groen bestond uit het kunstgras in de tuintjes. Tuintjes die in de meeste gevallen werden gebruikt om de auto's in te parkeren. Hij had zelf de straatnaam nog bedacht. Oh, wat was hij trots op geweest. Raaigras, symbool van bewust verdreven biodiversiteit. De opgestoken middelvinger naar al die lastige groene activisten die niets nalieten om het bouwen te stagneren en de natuur te redden. Toen lachte hij om zijn weinig subtiele meesterzet. Nu echter, op deze sombere kerstnacht, begreep hij dat hij zich veel beter had moeten verdiepen in de gevolgen van zijn daden. Waarom had hij dat niet gedaan? Op dat moment verscheen plotseling de geest van kerstmis voor hem. Ebenezer Scrooge, sprak de geest, je hebt de toekomst van deze stad verwoest. Het is nu te laat om het goed te maken. Rijswijk ontbeert het aan de financiële middelen om het te herstellen. Maar ook al zou het met gigantische inspanning de problemen met betrekking tot mobiliteit en wateroverlast kunnen oplossen en zelfs iets kunnen verbeteren aan de sociale leefbaarheid en hittestress, dan nog is de inheemse biodiversiteit volledig kapot gemaakt en niet meer te herstellen. De Rijswijkse bewoners zullen moeten leren leven met het weinige stadsgroen dat er nog rest. En met de kraaien, de meeuwen en de ratten, die als enige dieren de verstening hebben weten te overleven. Insecten zijn in Rijswijk niet meer te vinden. Het verloop van de biodiversiteit is nog nooit gemonitord. Laat staan dat het ooit is bijgestuurd. Je vond het gewoon niet belangrijk. Scrooge keek wanhopig op naar de geest van kerstmis, die hem alleen nog maar meer bewuster had gemaakt van zijn ongelijk. Hoe had hij ooit zo zijn kop in het zand van de bouwprojecten kunnen steken? Was hij maar wijs geweest. Had hij maar geluisterd naar de signalen die zo veelvuldig waren gegeven, maar die hij stoïcijns van zich af had laten glijden. Oh, wat zou hij graag de tijd willen terugdraaien om de echte verantwoordelijkheid voor Rijswijk te kunnen nemen. Maar het was te laat. Stond er maar een tijdmachine. Terwijl Scrooge dit allemaal overpeinsde drong opeens het heldere licht van kerstmis tot hem door. De geest van kerstmis sprak hem wederom toe. Je hebt geluk, Scrooge. De vrede van Rijswijk is 150 jaar geleden getekend en gaf destijds een sprankje hoop. Nu mag ik jouw wens doen vervullen. Jij zult wakker worden op de kerstochtend van 25 december 2024. Het zal lijken of je uit een verschrikkelijke nachtmerrie bent ontwaakt, maar in werkelijkheid heb ik je weer in de tijd teruggezet. Gebruik vanaf nu je invloed en middelen om Rijswijk te herstellen van de schade die er al in grote mate is aangedaan. Breng de natuur terug. Breng de harmonie en evenwicht in de toekomst denken en handelen van Rijswijk. Zorg dat Rijswijk weer een ideaal heeft om na te streven. Niet slechts groeien om te groeien en bouwen om te bouwen, maak haar weer onderscheidend. Neem 1697 als voorbeeld. Toen eiste Rijswijk als van zichzelf sprekend vanwege haar groene allure haar plek op. Maak Rijswijk mooier in plaats van lelijker. Sluit geen compromissen als het gaat om natuur. Je hebt nu zelf de desastreuze gevolgen van je beleid gezien. Scrooge knikte bedrukt. Het volgende moment werd hij wakker, badend in het zweet van schaamte en schuldgevoel. Maar de winterzon scheen al door de ramen. Buiten lag sneeuw en in de verte hoorde hij de zachte klanken van kerstmuziek. De kater duurde maar heel even en maakte snel plaats voor het besef van kerstfeest. En het besef van een grote verantwoordelijkheid. Scrooge was vastbesloten...

De voorzitter: Mijnheer Hoyer, u heeft nog één minuut.

Inspreker 2: Om zijn fouten recht te zetten en sprong meteen uit zijn bed. Er was geen tijd meer te verliezen. Hij wist dat het nog een lange weg zou zijn, maar hij was vastberaden om Rijswijk weer tot leven te brengen. Vandaag begon hij aan zijn missie. Vanaf nu zou hij de stad redden en een toekomst creëren voor de volgende generaties. En zo eindigde de eerste kerstdag in 2024 met een sprankje hoop voor Rijswijk, terwijl Scrooge de eerste ferme stappen zette op weg naar verlossing en herstel. Laat dit geen droom zijn. Ik wens u allen een mooie kerst en veel wijsheid in 2025.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hoyer. Dan zijn we aan het einde gekomen van het inspreekrecht van burgers, agendapunt 2.

3. Vaststelling agenda

5. Raadsvoorstel Maatschappelijke Ondersteuning Rijswijk 2025 (RV 24-066)

6. Raadsvoorstel Innovatiefonds Sociaal Domein (RV 24-067)

7. Raadsvoorstel Voorbereidingskrediet Verduurzaming & Renovatie De Schilp (RV 24-064)

8. Raadsvoorstel Ontwerp vijfde wijziging GR Omgevingsdienst Haaglanden ODH (RV 24-069)

9. a Raadsvoorstel Normenkader 2024 (RV 24-063)

9. b Raadsvoorstel Slotwijziging 2024 (RV 24 065)

De voorzitter: Gaan we door naar agendapunt 3, vaststelling agenda. En ik wil aan u het volgende voorstellen. Ik wil aan u vragen of u akkoord gaat met de akkoordstukken van 5 tot en met 9b en in één keer of wenst iemand uit uw raad een stemverklaring af te leggen bij één van deze akkoordstukken? Mijnheer Ezinga, bij welk agendapunt wilt u een stemverklaring afleggen?

De heer Ezinga: Voorzitter, bij nummer 6, alstublieft.

De voorzitter: Prima, dan geef ik u die mogelijkheid nu.

De heer Ezinga: Dank voorzitter. Tijdens het forum jongstleden heb ik gevraagd aan de wethouder een toevoeging te doen op het raadsvoorstel innovatie van het sociaal domein. In die zin de vraag te beantwoorden rondom, hoe gaan we in controle zijn over datgene wat we proberen te bereiken hierin in dat fonds. Daartoe heeft ze samen met de ambtenaren is ze aan de slag gegaan, heeft ze daar een mooie poging in gedaan. En daarin wil ik mijn vertrouwen in uitspreken en zie ik de resultaten met vertrouwen tegemoet.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Zijn er andere raadsleden die een stemverklaring willen afleggen? Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Met dank voor de antwoorden op het normenkader en de Slotwet willen wij alleen nog toevoegen dat in de beantwoording is aangegeven voor de speelplekken dat er 25.000 euro voor buurtinitiatieven beschikbaar is en dat kunnen we op dit moment niet goed vinden op de website, dus we zullen daar later bij het college nog op terugkomen dat daar beter aandacht voor wordt gevraagd.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Zijn er andere raadsleden die een stemverklaring willen afleggen bij een van deze akkoordstukken? Dat is niet het geval. Daarmee stemt u dus in met alle akkoordstukken 5 tot en met 9b.

10. Vaststelling verslagen 5 november 2024 en 26 november 2024

10 De voorzitter: Goed, dan gaan wij door naar de bespreekstukken. Vaststelling van het verslag van 26 november 2024. Wenst een raadslid een opmerking of aanmerking? Verslag is akkoord bevonden.

4. Vragen van de raad

De voorzitter: Dan gaan we door naar bespreekstuk 11, het raadsvoorstel huisvesting verordening Rijswijk. En dan... Oh nee, wacht even. Ik ben iets vergeten. Ik ben agendapunt 4 vergeten. Vragen van de raad. We gaan terug even naar de vragen van de raad, want mevrouw Niesen wil vragen stellen. Ze zijn ingediend met als titel, schijnzelfstandigheid. Mevrouw Niesen, aan u het woord.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. Bedankt college voor de beantwoording. Uitgebreide beantwoording, duidelijk. Alleen zitten we dan nog wel met de volgende vraag. Een aanvullende vraag in dit geval. Dat heeft te maken met de beantwoording op vraag nummer 5. Daar wordt als antwoord gegeven, mochten daar signalen zijn over personeelstekorten waardoor taken niet meer uitgevoerd kunnen worden, dan gaan wij als opdrachtgever met deze partij om de tafel. Mijn vraag is, is het college ervan op de hoogte dat op 28 november een brief naar cliënten en hun eerste contactpersonen zijn verstuurd, waarin verteld wordt dat Cardia gaat stoppen met ZZP'ers en dat de vraag nu ligt bij de familieleden om te helpen binnen Cardia om zorg te verlenen aan hun cliënten? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. En dank voor de vervolgvraag op de eerder gestelde vraag. En fijn dat de rest naar genoeg is beantwoord is. Ik ben niet bekend met de brief waar u aan refereert, dus misschien is het handig om die mij toch even te sturen. Dan kan ik hem in ieder geval toetsen bij de bestuurder van Cardia en vragen wat daar de bedoeling van is. Want ik ken niet de volledige context van de brief. Maar dan kom ik daar op een later moment bij u even op terug, mocht dat nodig zijn. Ik heb hem nu niet, dus als u hem mij zou willen toesturen, dan zie ik hem heel graag tegemoet.

De voorzitter: Prima. Dank u wel, wethouder Bentvelzen, voor het beantwoorden van deze aanvullende vraag. Dus als u die brief wilt delen met de wethouder, heel graag, mevrouw Niesen.

11. Raadsvoorstel Huisvestingsverordening Rijswijk 2023 - definitief wijzigingsvoorstel spoor 1b (RV 24-070)

11.a Amendement - Huisvestingsverordening (RB) (ingetrokken)

11.b Raadsvoorstel Huisvestingsverordening Rijswijk 2023 - definitief wijzigingsvoorstel spoor 1b (RV 24-070)

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 11, het raadsvoorstel Huisvestingsverordening Rijswijk. En daar is een amendement van Rijswijks Belang ingediend. Daarom geef ik graag het woord aan mevrouw Niesen van Rijswijks Belang.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel voorzitter. Fractie Rijswijks Belang heeft inderdaad een amendement ingediend en daar ga ik het volgende over mededelen. De fractie Rijswijks Belang heeft geconcludeerd dat het indienen van een amendement om de huisvestigingsverordening aan te passen op dit moment geen toegevoegde waarde heeft. Deze conclusie is getrokken na het lezen van de beantwoording vanuit het college van de vraag over het verschil tussen artikel 3.1 van de aanbiedingsregels voor directe bemiddeling en artikel 3.11 van de huisvestigingsverordening. In dit betoog licht ik toe waarom deze conclusie terecht is, maar waarom er desalniettemin ruimte blijft voor discussie over de bredere consequenties van deze beleidsregels. De huidige criteria voor het bemiddelen van statushouders naar flexwonen of reguliere huurwoningen zijn volgens de fractie reeds helder omschreven in de beleidsregels. Dit inzicht maakt een verzoek om open en transparante criteria overbodig, aangezien deze al bestaan. Het is daarom voor nu niet nodig om een wijziging aan te brengen in de huisvestigingsverordening, enkel om iets te vragen dat er al is. Een zorgvuldig beleid is hierbij leidend en de huidige regels lijken voldoende een handvat te bieden om de toewijzing eerlijk en objectief te laten verlopen. Wel wil ik benoemen namens mijn fractie is dat de voorgestelde wijziging een versterking moet bieden tegen situaties waarin statushouders via de rechter reguliere huurwoningen kunnen opeisen, enkel op basis van uitspraken van het COA. Het voorkomen van juridische geschillen is niet alleen efficiënt, maar draagt ook bij aan een rechtvaardig en gelijkwaardig woningtoewijzingsproces. Door de huidige beleidsregels wordt expliciet vastgelegd dat deze uitzonderingen niet langer mogelijk zijn. Dit toont aan dat de regels functioneel zijn en dat verdere aanpassing overbodig is. En mocht dit toch anders zijn, voorzitter, dan hoor ik dit graag van het college. Hoewel wij als fractie Rijswijks Belang concluderen dat de beleidsregels in hun huidige vorm geen aanpassing behoeven, roept dit vraagstuk grotere maatschappelijke kwesties op. Zo zal er altijd discussie blijven bestaan over de balans tussen het huisvesten van statushouders en andere woningzoekenden, zeker in tijden van schaarste. Hoewel deze kwestie niet rechtstreeks raakt aan de voorgestelde wijziging, blijft het een belangrijk aandachtspunt voor gemeentelijk beleid. De fractie Rijswijks Belang heeft een logisch en goed onderbouwde keuze gemaakt door te erkennen dat een amendement op dit moment niet nodig is. De bestaande beleidsregels bieden duidelijke criteria en voorkomen onbedoelde juridische consequenties. Tegelijkertijd moet deze discussie niet eindigen bij technische correctheid. Het grotere debat over de verdeling van de schaarse woonruimte verdient voortdurend aandacht en zorgvuldige afweging. Het is de taak van alle betrokken partijen om dit vraagstuk vanuit een breed perspectief te blijven benaderen. Dat was het voor mijn eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Oude Alink van GroenLinks.

Mevrouw Oude Alink: Dank u wel, voorzitter. We hebben over de huisvestigingsverordening voorgestelde wijzigingen al aangegeven in het forum. GroenLinks Rijswijk is tevreden over deze voorgestelde wijzigingen. Wat ons betreft is het in een perfecte wereld met genoeg woningen niet nodig om een zo uitgebreid verdeelsysteem op te tuigen. Maar ja, er is nu eenmaal een groot tekort aan betaalbare woningen en wij zien dit voorstel als inderdaad, zoals al aangegeven door Rijswijks Belang, voornamelijk een technische verbetering. De verdeling zal, lijkt ons, soepeler worden en iedere woningzoekende in de regio zal weten waar ze aan toe zijn. We vinden het onder andere mooi dat er meer mogelijk wordt voor mensen die wegens omstandigheden hun inschrijfduur ongewenste dreigen te verliezen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Dan geef ik graag het woord aan de heer Oelen van de Rijswijkse VVD.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Voor de Rijswijkse VVD geldt ook dat wij deze technische wijzigingen van de huisvestingsverordening ondersteunen. Ik had een heel betoog voorbereid om te reageren op het amendement van Rijswijks Belang, wat mij onnodig en toch ook een klein beetje onzalig overkwam. Maar aangezien dat niet wordt ingediend, hoef ik dat niet te doen. Dus ik houd het er nu alleen maar bij met de steun uit te spreken voor de huisvestingsverordening.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oelen. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Enk van het CDA.

De heer Van Enk: Voorzitter, een huisvestingsverordening is nodig voor het verdelen van het schaarse goed woning wat we tegenwoordig hebben. We hebben in het forum opnieuw gevraagd aan de wethouder of we niet met spoed ook dat vergunningsplicht konden uitbreiden tot middel dure huur- en koopwoningen. Dat was niet mogelijk. Tot nu toe werd er gezegd, dan moet eerst onderzoek naar de schaarste worden gedaan. Dat onderzoek is er dan nu toch afgelopen week, in de ambtelijke voorbereiding op dat stuk, gebeurd. En daaruit blijkt een sterke vraag naar middel dure woningen. Dat is natuurlijk een enorme verrassing, maar niet heus. Dus we zouden nu meteen kunnen beginnen met die vergunningsplicht, ware het niet dat er nu volgens de wethouder een ander onderzoek nodig is. En dat is een onderzoek naar het proces hier op het stadhuis en de kosten en de benodigde capaciteit. Voorzitter, ik wil de wethouder vragen, moeten wij echt een jaar wachten voordat we ook dat onderzoek dan hebben kunnen afronden en we over kunnen gaan tot een woonvergunningplicht voor middel dure woningen? Het is een enorm schaars goed. Edes, ook Edes, heeft daar jaren geleden al voor gewaarschuwd dat zich daar een drama in voltrekt. Bij mensen die zich geen echte dure woning kunnen veroorloven en ook niet in aanmerking komen voor sociaal. Dus die noodzaak, die is er. En wij leveren ieder jaar middel dure woningen op met onze nieuwbouw. Het is gewoon doodzonde als we dat aan de markt overlaten en projectontwikkelaars of beleggers gewoon de gegadigde laten uitzoeken die het meest verdienen. Want dan schieten we ons doel voorbij. Daar bouwen we ze niet voor. Dus kan de wethouder toezeggen dat hij bijvoorbeeld over drie maanden dat onderzoek naar de internen gevolgen afrondt en dat we dan een tussentijdse snelle wijziging van deze woon, huisvestingsverordening krijgen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Woudstra van D66.

Mevrouw Woudstra: Dank u wel. Ook ik had een betoog over het amendement, dat zal ik laten gaan. En ik vind het wel heel mooi dat we het vanavond hebben over de verdeling van schaarse goederen. Ik wil daarbij ons vrijzinnig, liberaal, democratisch geluid graag laten horen. En we zijn gericht op de toekomst met kennis en kunde. Dit komt niet van mij, dit komt van Erwin Nypels, onze schildpad op het Binnenhof. En medeoprichter van D66, die we vandaag hebben gedag en vaarwel gezegd. Dus in zijn nagedachtenis sluiten wij ook graag aan bij de huisvestingsverordening. En zullen wij doorzetten en door blijven gaan. Wij zijn er om te blijven. Met daarbij nog één vraag aan de wethouder. Wij zien ook dat er dat onderzoek waar we het in het forum over hadden niet nodig was of is. We zijn heel benieuwd welk vervolg hij gaat geven om ook te zorgen dat midden huur en de midden categorie goed hierin wordt opgenomen. Met dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan geef ik graag het woord aan de heer Braam van Beter voor Rijswijk.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Beter voor Rijswijk is erg content met de huisvestingsverordening, in ieder geval zoals die hier nu voorligt. Uiteraard verwachten wij gelet op de presentatie die we eerder hebben gehad wel nog voor de toekomst de nodige wijzigingen die denk ik ook breed, denk onder andere bijvoorbeeld aan een loting, wat Beter voor Rijswijk best ziet

zitten, om toch ook mensen die misschien wel onnodig lang al zitten te wachten op een huis op die manier wellicht in de toekomst in aanmerking zouden kunnen komen voor een woning. Zit natuurlijk nu nog niet in deze verordening verstoppt, maar dat lijkt ons een prima suggestie die u wellicht in de regio mee kan nemen. Verder vinden we het bijzonder interessante toch dat we nu in deze verordening hebben geregeld dat ook de tijdelijke bewoning, in ons spoedzoekers centrum, om het maar even zo te benoemen, dat dat nu goed geregeld is. Zeker ook als je ziet wat er nu in de wereld gebeurt, dat in Syrië nu eindelijk ieder geval die dictator gevallen is en laten we hopen de veiligheid daar snel terugkeert. Want wat ook natuurlijk iedereen opvalt, is dat heel veel Syriërs ook heel graag terug willen naar hun eigen land. Dan is des te meer reden ook dat je vooral kiest voor tijdelijke bewoning en geen permanente bewoning toewijst aan Syrische gezinnen. Voorzitter, ik wil het daar eigenlijk ook bij laten. De verordening zoals die hier voor ligt is vanzelfsprekend een soort tussenpauze en die zullen wij vanzelfsprekend accorderen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we hebben over de wijziging van de huisvestingsverordening uitgebreid gesproken in het forum. Het zijn technische aanpassingen waardoor het de mensen in de kwetsbare positie meer zekerheid en perspectief geeft. We hebben uitgebreid gesproken over de module midden huur. Volgens mij is ons toegezegd dat dat niet het komend jaar, maar het jaar erop zeker aan de orde zou komen. En wij kunnen akkoord gaan met dit voorstel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Dank, voorzitter. Wij, Rijswijk zal ook voorstemmen voor dit voorstel. Ik denk dat we het woonruimteverdeelsysteem efficiënter inrichten op deze manier. Dat we mensen die zoeken naar een woning toch wat flexibiliteit geven. Zeker als het gaat om alle wachtrijen die er zijn. En daarvoor zijn het technisch gezien goede verbeteringen. Wel wil ik me aansluiten bij het betoog van de heer Van Enk. Ik denk dat de midden huursector echt iets is wat we zouden moeten beschermen. Ook omdat het ontzettend belangrijk is voor de doorstroming van woningen. Dus niet alleen die mensen die op zoek zijn naar een midden huurwoning hebben daar wat aan, maar ook de mensen die starten. Omdat als het goed is dan meer starterswoningen ook vrijkomen. We weten wat we daarvoor kunnen doen. Het is nu enkel de vraag, wanneer kunnen we dat dan daadwerkelijk gaan doen. En ik hoop dat de wethouder daar straks de schouders onder gaat zetten. Zodat we dat zo snel mogelijk ook kunnen fixen in 2025. Het amendement hoeven we niets meer, niet meer over te hebben. Dus wat mij betreft stemmen we het voorstel er doorheen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Ik kan ook wat korter zijn van stof, want ik had me vooral geconcentreerd op het amendement om dat verder af te kraken. Dus nu het ingetrokken is, zit ik goed. Ik wil een compliment geven voor het voorstel en ik sluit aan bij de andere partijen die de wethouder oproepen om de midden huur niet te vergeten.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan komt de wethouder naar de binnenring. En ik stel vast dat het amendement van Rijswijks Belang is ingetrokken. Even markeren.

Mevrouw De Haan-Niesen: Klopt, voorzitter.

De voorzitter: Dank. Ik geef graag het woord in eerste termijn aan wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Mijn steeltje is korter dan die andere, constateer ik, voorzitter. Kunnen we verder niks mee met die constatering.

De voorzitter: U bent goed te verstaan, volgens mij.

De heer Van Malsen: Nee, dank je wel. Tenminste, volgens mij ben ik goed verstaan, dus we gaan gewoon beginnen. Dank, voorzitter. En ook voor de vragen met name op het gebied van de midden huur. En voordat ik die vragen ga beantwoorden, wil ik ook wel even benadrukken dat ik de punten van de fracties onderschrijf. CDA, Wij, GroenLinks, de Partij van de Arbeid, hoorde ik eigenlijk allemaal min of meer hetzelfde zeggen. En als het gaat om ook de midden huur beter beschermen en minder aan de markt overlaten, dat ondersteun ik van harte. Maar daarbij wil ik nog wel even iets zeggen over die module en de keuze die we gemaakt hebben om de module midden huur op dit moment, dat wil ik nog een keertje benadrukken, op dit moment, niet op te nemen in de huisvestingsverordening. Want het klopt inderdaad dat het onderzoek naar schaarste niet zo'n heel spannend iets is, maar de uitvoering van de module daar komt wel wat bij kijken. En het onderzoek dat genoemd werd ook in de beantwoording die bij de stukken zit gaat dus ook met name om die uitvoering, want omdat we er op dit moment geen rekening mee gehouden hebben met het invoeren van die module hebben we ook de voorbereidingen niet kunnen treffen om hem in te voeren. En zijn we dus ook niet voorbereid op het uitvoeren en het handhaven op zo'n module op dit moment, en dat zeg ik nog een keer, daar kom ik zo dadelijk op terug. Want als we een module midden huur invoeren dan komt daar dus ook een vergunningplicht voor aanbieders van midden huur bij en dat zijn vaak dus op dit moment nog steeds commerciële verhuurders, woningcorporaties hebben ook beperkt de mogelijkheid om midden huur te bouwen en te verhuren. Maar dat zijn er nog niet zoveel, zeker niet in het Rijswijkse En een van de nadelen daaraan is dat je dus voor een commerciële verhuurder een wat kortere doorlooptijd doorgaans hebt voor het verlenen van zo'n vergunning en dat betekent dus ook dat het tot minder draagvlak bij de verhuurders zal leiden. En aan de andere kant meer capaciteit van de gemeente vraagt om die vergunningen sneller te beoordelen en om die vergunningen überhaupt te beoordelen, want het is niet de eerste keer dat we de huisvestingsverordening wijzigen. We hebben dat al een paar keer gedaan tijdens deze periode en ook een paar keer zonder dat we daarbij rekening hebben gehouden nadrukkelijk met een uitbreiding van capaciteit. We hebben gelukkig vorig jaar wel de Pandbrigade ingesteld. Die helpt met de wijzigingen uitvoeren die we nu hebben ingevoerd. Maar als we nu deze module zouden toevoegen zonder rekening te houden met extra uitvoeringscapaciteit, dan lopen we in de uitvoering vast. En precies dat is wat we graag aankomend jaar goed willen uitwerken, om dan volgend jaar met een voorstel te komen waar deze module wel in zit. Omdat we dan ook zeker weten dat we hem goed kunnen borgen en dat we niet tegen allerlei narigheid in bijvoorbeeld juridische zin aanlopen. Voorzitter, dan heb ik nog wat dingen gehoord over de context eigenlijk waarbinnen deze wijziging zich bevindt, want dit is inderdaad een wat technischer wijziging, wat kleinere wijziging en waar iedereen natuurlijk op zit te wachten zijn de zijn de grote wijzigingen en de discussies die we daarover kunnen voeren en gaan voeren. Dus ik voel me ook gesterkt door de woorden van onder andere de fractie van Rijswijk Belang en Beter voor Rijswijk. Ik zal sowieso ook het idee van loting in de regio meenemen en daar ook noemen als een van de opties en mogelijke wensen in de verdere uitwerking van wat wij spoor 2 noemen. Er is ook een presentatie geweest aan uw raad onlangs om een soort aftrap te geven van spoor 2. We gaan daar de komende maanden ook aan de bestuurlijke tafel Wonen met alle wethouders en de woningcorporaties en de huurdersorganisaties mee verder. Maar daarbij moet ik wel zeggen dat dat echt het begin is van een wat uitgebreider langer traject, waar ook uw raad en de andere raden in deze regio nauw betrokken zullen worden. En er zullen ook

meer van dat soort bijeenkomsten georganiseerd worden de komende maanden en misschien wel jaren, waarin we eigenlijk de hele herziening van het woonruimteverdeelsysteem verder zullen uitwerken en waarin dus nog voldoende ruimte is voor iedereen om wensen bedenkingen mee te geven in hoe we die schaarste het beste kunnen verdelen, voorzitter Het amendement is ingetrokken, dus daar heb ik dan niet zoveel meer over te zeggen. Behalve dan dat ik het eens ben met de woorden die gezegd werden over de bredere discussie over woonruimteverdeling. Dat heb ik al gezegd. Dan ben ik al door mijn punten, voorzitter, voor de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Volgens mij waren er vragen gesteld, ook door de heer Van Enk. Oh, oké, is goed beantwoord. Goed opletten, voorzitter. Even kijken naar uw raad. Volgens mij, is er behoefte aan een tweede termijn? Mijnheer Van Enk van de CDA.

De heer Van Enk: Dank u, voorzitter. De wethouder somt een aantal problemen op waar je tegenaan zou kunnen lopen als je die vergunningplicht invoert. Hij heeft het overigens consequent over de vergunningplicht voor verhuur. Ik zou me ook kunnen voorstellen dat we dat voor de verkoop doen. Vroeger hadden we in Rijswijk, maar dan praat ik over 35 jaar geleden toen ik hier kwam wonen, toen kocht ik hier een huis, maar ik had toch een woonvergunning nodig. Omdat hij in een bepaalde bandbreedte zat, waar toen ook schaarste was. Dus dan leg je de vergunningplicht bij de bewoners. De tijd schiet mij natuurlijk tekort om daarop in te gaan. Maar ik vraag de wethouder, als hij zoveel problemen ziet, waarom kijk je niet even naar Den Haag, die doet dit al jaren. Dat is één. En twee, waarom bent u hier niet al twee jaar geleden mee begonnen? Wetende dat we zoveel woningen gaan opleveren hier in die midden sector, koop en huur. Waar doen we dat nou voor in Rijswijk? Toch om dat aan te bieden aan de mensen die het hard nodig hebben. Waarom doet de wethouder daar niks aan?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Dan kijk ik naar u, mevrouw Woudstra van D66.

Mevrouw Woudstra: Aanvullend nog over de midden huur waar u het over had. U geeft aan, dat hebben de woningcorporaties niet. Ik denk dat dan vooral over de woningcorporaties die in Rijswijk actief zijn gaat. Want ik ken behoorlijk wat woningcorporaties die ook behoorlijk wat midden huur hebben. Dus ik ben nog wel benieuwd naar aantallen. Ook in voorbereiding op wat dan helaas pas volgend jaar gaat komen. En dat daar nou vooral wel zicht in is. Want ik vind het een beetje een bonte stelling, het zijn dan lasten voor de verhuurder. Je kan dat ook op andere manieren doen. Het gaat ook over koop. Het gaat inderdaad niet alleen over midden huur voor ons. Het gaat echt over wie de huisvestingsverordening gaat, hoe je omgaat met huisvesten. En ik wilde inderdaad nog een bevestiging vragen of we de ervaringen in Den Haag dan ook meenemen, het effect dat zij op de markt zien. Zodat we niet nog meer markten vastzetten, maar echt aan de aangegeven behoeften gaan voldoen. Het verdelen van de schaarste op een eerlijke manier. Waarbij je ook zorgt dat de huizenprijzen en wie hem krijgt verdeeld worden. Daar dus graag een bevestiging op. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Zijn er andere raadsleden die gebruik willen maken van een tweede termijn? Dat is niet het geval. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Van Malsen voor beantwoording van de vragen in de tweede termijn.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank u wel. Om met die laatste vraag van mevrouw Woudstra te beginnen. Als ik het goed begrijp, dan vroeg mevrouw Woudstra een bevestiging dat we ervaringen uit Den Haag mee zullen nemen in het verdere proces na het eventueel invoeren van de module in Rijswijk. Het antwoord is ja, dat gaan we zeker doen. En ook even terugkomend op de vraag van de heer Van Enk. Die ervaringen zullen we dus meenemen. En het zit hem dus ook niet zozeer in het leren van andere gemeenten en het onderbouwen van die schaarste. Maar zoals ik in de eerste termijn ook al toelichtte, gaat het veel meer om het voorbereiden op de uitvoering. En op dit

moment hebben we, zoals we de afgelopen paar jaar ook met zijn allen uitvoerig hebben besproken, een aantal prioriteiten. En we willen dit ook heel graag. Alleen op dit moment is er gewoon niet de capaciteit om het op dit moment direct uit te voeren. Vandaar dat ik zeg, we gaan dat in het aankomende jaar verder uitwerken. En dan was er nog één vraag die de heer Van Enk stelde. Dat vond ik wel een interessante. Waarom zijn we niet al twee jaar bezig? In 2021, tijdens het kaderdebat, is er een motie ingediend door de Partij van de Arbeid, met onder andere steun van het CDA, om een module toe te voegen aan de huisvestingsverordening. Mijn voorganger heeft die volgens mij ontraden, maar dat heb ik uit de overlevering, dat zou ik een keer terug moeten kijken. Maar het punt is, die motie heeft het niet gehaald. Dus dat zou een mooie aangelegenheid zijn geweest om toen al met het invoeren van midden huurmodulen in de huisvestingsverordening te werken. En op dit moment zijn we met deze wijzigingen bezig. Er zit overigens ook een wijziging, naast dat we dus aankomend jaar aan die midden huurwijziging gaan werken, zit er ook nog een wijziging in spoor 1b voor het toevoegen van betaalbare koop en nog een aantal andere wijzigingen aan te komen, nog naast alles wat we in spoor 2 aan het doen zijn. Dus de komende jaren staat er nog best een hoop op de rol voor wat betreft het reguleren van huisvesten via de huisvestingsverordening. Voorzitter, dank u wel.

De heer Van Enk: Voorzitter, bij interruptie.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Ik zie dat de heer Van Enk u wil interrumperen en daarna de heer Oelen. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: De heer Van Malsen wijst nu naar een motie uit de vorige raadsperiode, maar hij heeft toch zijn eigen verantwoordelijkheid als wethouder. En ik hoop dat hij hier gemerkt heeft toch dat er veel fracties zijn die deze zorg delen. En de vraag is, kan hij dat niet gewoon binnen drie maanden regelen? Want zoveel organisatorische maatregelen hebben we daar niet voor nodig. En als dat zo'n groot probleem is, dan bied ik bij deze aan om even te komen helpen.

De voorzitter: Wethouder van Malsen.

De heer Van Malsen: Voorzitter, ik weet dat de heer Van Enk veel tijd besteedt in deze gangen en burelen als het gaat om het onderzoeken van voorstel....Pardon?

De voorzitter: Graag aandacht voor wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Het gaat om het onderzoeken van voorstellen, zeker als het op bestemmingsplannen aankomt. Dus die suggestie zal ik ter harte nemen. De heer Van Enk vraagt mij of ik kan beloven binnen drie maanden dit allemaal uitgewerkt te hebben en dan met een wijziging te komen. Nee, dat kan ik niet.

De voorzitter: Dat is een helder antwoord.

De heer Van Malsen: Daar is gewoon echt de tijd niet voor. Dus wat ik nogmaals wil benadrukken is dat we met ook alles wat uw raad nu vanavond gezegd heeft, en ik voel me daarin gesterkt, aan de slag gaan. En dus voornemens zijn om volgend jaar deze wijziging wel toe te voegen aan de Rijswijkse huisvestingsverordening. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder van Malsen. En ik zag ook een hand van de heer Oelen.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Ik denk dat de discussie hierover heel erg belangrijk is, maar ik denk dat we die discussie wel even vanaf scratch af aan moeten gaan voeren. Want nu wordt er al gesproken over het denken over instrumenten, hoe we dat wel of niet kunnen toepassen. Maar daar ligt voor mij één vraag voor en dat is de vraag of we dat hier überhaupt willen gaan invoeren. Want

er is landelijk ontzettend veel instrumentarium al tot stand gebracht. En dan wil ik eerst het antwoord hebben van de wethouder, moeten wij hier in Rijswijk nog wel aanvullende maatregelen gaan treffen die inderdaad veel tijd, capaciteit, et cetera kosten, die we misschien ook wel op een andere manier kunnen inzetten. wat veel effectiever is. Dus ik ondersteun wat dat betreft de wethouder zeer dat hij een gedegen onderzoek doet naar wat er kan en wat er mogelijk is, maar ook wat veel nut heeft. En ik steun ook de heer Van Enk dat dat wel wat sneller komt dan binnen een jaar. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Van Malsen, wilt u daarop reageren?

De heer Van Malsen: Ja, voorzitter, waarvan akte. Dank.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra, wilt u ook interrumpen?

Mevrouw Woudstra: Ja, ik dacht, dan doe ik het één keer, want dan kan ik reageren op de heer Van Malsen, de heer Van Enk en de heer Oelen. Nu het net niet lukte met de interrupties. De kosten werden namelijk door de wethouder aangehaald. En wat wij horen uit Den Haag is dat die kosten best meevallen. Het is ook net door wie je de kosten laat dragen en wat je precies invoert. Dus ik sluit me graag aan bij het zo snel mogelijk toch bekijken wat er kan. Wetende dat de landelijke wetgeving voor midden huur en midden koop kennelijk nog niet voldoende is, dan wel nog niet voldoende aansluit. Dus ik zou dat echt heel graag nog een keer bespreken, maar dat is voor hierna.

De voorzitter: Ik zie dat ook mevrouw Harmsen wil interrumpen. Of wilt u eerst antwoorden op mevrouw Woudstra, wethouder van Malsen?

De heer Van Malsen: Ja, ook daarvan akte en dank voor de steunbetuigingen en de aansporingen om hiermee aan de slag te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Ja, nog heel kort. Zou het dan niet een idee zijn, naar aanleiding wat de heer Van Oelen zei, om eerst wat er vanuit Rijksweg mogelijk is, om dat eerst gewoon even te onderzoeken het eerste kwartaal, op dit gebied. Dat we al een overzicht hebben van wat er vanuit Rijksweg al aan maatregelen er gewoon zijn.

De voorzitter: Wethouder Van Malsen, wilt u daarop reageren?

De heer Van Malsen: Ik zit even te denken aan wat dat precies impliceert, van Rijksweg onderzoeken wat er mogelijk is. Als ik daar een interpretatie van mag geven, dan kan mevrouw Harmsen mij altijd corrigeren, denk ik. Maar er is natuurlijk al het een en ander gebeurd de afgelopen jaren op het gebied van wetgeving inzake volkshuisvesting. De Wet betaalbare huur bijvoorbeeld, dat is een van de grote laatste wijzigingen die minister De Jonge nog doorgevoerd heeft. Waar we aan het werken zijn, is een raadsinformatiebrief met daarin een korte evaluatie van de regels en wijzigingen in de huisvestingsverordening die we de afgelopen jaren hebben gedaan. Bijvoorbeeld het gebied van verkamers en splitsen. Dus mijn voorstel zou zijn om daarin een alineaatje of een hoofdstuk op te nemen waarin we het een en ander duiden over de nieuwe wetgeving en wat voor effect die heeft op dit moment in Rijswijk. Ik zie knikkende hoofden.

De voorzitter: Ik zie instemmend geknik, dus u zit op één lijn met elkaar. Goed, ik denk dat er voldoende is gedebatteerd over dit voorstel en ik stel voor dat u tot stemming overgaat. Ik vraag aan u of iemand een stemverklaring wil afleggen bij dit raadsvoorstel? Dat is niet het geval. Dan kan de stemming starten. Met 29 stemmen voor is het raadsvoorstel unaniem aangenomen.

12. Raadsvoorstel Armoedevrij Rijswijk: De Rijswijkse visie op armoede en schuldenpreventie (RV 24-068)

12.a Amendement - Een duidelijke visie van ons allemaal (Wij. Rijswijk)

12.b Raadsvoorstel Armoedevrij Rijswijk: De Rijswijkse visie op armoede en schuldenpreventie (RV 24-068)

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende bespreekstuk, het raadsvoorstel Armoedevrij Rijswijk: De Rijswijkse visie op armoede en schuldenpreventie. Bij dit raadsvoorstel is een amendement door de fractie van Wij. Rijswijk ingediend met als titel, Een duidelijke visie van ons allemaal. Daarom geef ik graag het woord aan mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. Wij. Rijswijk wil, om te beginnen, mevrouw De Meij bedanken voor haar inspreken. Het was geen gemakkelijke opgave voor haar, dat heeft u gemerkt, maar het is fijn dat het toch gelukt is. Als het goed is, kijken er meer leden van de inwonersraad online met ons mee. Het geeft aan dat het belangrijk is dat voor hen, voor hen, dat zij gehoord worden. En het benadrukt dat Wij. Rijswijk niet zonder reden zeer kritisch was tijdens het forum over het voorliggende voorstel. Met het inspreken van mevrouw De Meij namens de inwonersraad wordt namelijk onderstreept dat onze kritiek niet uit de lucht gegrepen was. Hun adviezen die juist gericht waren op de doelstellingen we stellen de inwoners in trouw, we streven naar financiële zekerheid en we bestrijden armoede samen, werden verkeerd vertaald in het voorliggende voorstel. Dat werd ook door mevrouw De Meij aangegeven. Met het amendement wil Wij. Rijswijk hier in ieder geval een oplossing voor bieden om dit enigszins recht te trekken. Een toezegging alleen is wat ons betreft niet genoeg. Het moet correct zwart op wit staan wat de inwonersraad op visieniveau ons als gemeente meegeeft om de doelstellingen te kunnen bereiken. Een toezegging geeft ook weinig vertrouwen. Want het kwam de inwonersraad rauw op het dak vallen, bij het presenteren van hun rapport, dat er al een raadsvoorstel bij de raad lag. Zij vroegen zich toen al hardop af waarom zij überhaupt een rapport hadden gemaakt. Dankzij het terugsturen van het raadsvoorstel in oktober leek er een kans te ontstaan om dit recht te zetten. Maar ook in tweede instantie blijkt hun input niet goed verwerkt te zijn. Voorzitter, u snapt dat het voor hen belangrijk is dat we nu meer doen dan alleen zeggen dat we naar ze luisteren. Deze situatie had namelijk voorkomen kunnen worden. Als dit voorstel vooraf gecheckt was met de inwonersraad hadden fouten kunnen worden voorkomen. Maar laat dit een goede les zijn ook voor de uitvoeringsagenda. Nog twee vragen. Kan de wethouder zijn reactie geven op dit amendement? En een toezegging doen dat de uitvoeringsagenda beter gecheckt wordt met de inwonersraad? Wij. Rijswijk hopen dat de oproep van de inwonersraad hier vanavond gehoor krijgt bij de raad en er een brede steun komt voor ons amendement. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw, Jansen-Dirkx. Dan geef ik graag het woord aan de heer Veerman van D66.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee opmerkingen. Eén wil ik beginnen over een ander onderwerpje van armoede. Iedereen weet, D66 is van het onderwijs. En wij hebben nu onlangs de scholentour gehouden. En we hebben een aantal gesprekken gehad met management teams of teams van basisonderwijs. En zij geven ook aan in het kader van armoedebeleid dat ze graag een keer met de wethouder van gedachten zouden wisselen hoe het onderwijs daar een rol in zou kunnen

betekenen. Dus die geef ik even mee, bij deze. Ik wil ook mevrouw de Meij bedanken voor het inspreken in het kader van de inwonersraad armoedeverlichting. Dus zij geeft aan moeite te hebben om rond te komen. En voelt zich niet gehoord. En dat vind ik heel erg jammer. Bestaanszekerheid is een vereiste voor gezondheid, geluk en ontwikkeling. En dat wens je ieder mens toe. Ieder mens ook, wat hier in Rijswijk woont. En daar zijn wij ook voor. We hebben in het forum ook al gereageerd op dit stuk. In het forum hebben wij ook de toezegging gekregen om een aantal zaken mee te nemen. Waaronder een stukje feedback ook van de inwonersraad is ons toegezegd. En ook zal het meegenomen worden in het verwerken van concrete acties in de uitvoeringsagenda die nog moet komen. Want daar komen dus wel die concrete acties in, waar nu ook waarschijnlijk over gesproken wordt en die zouden daar mooi in meegenomen kunnen worden. In het kader van participatie van burgers hebben wij ook gevraagd, en de toezegging gekregen van de wethouder, om opnieuw in gesprek te gaan, mocht dat mogelijk zijn, om in het kader van het maatwerk waar we nu aan refereren, om dat ook nogmaals een keer te toetsen aan deze inwoners. Of het maatwerk wat wij bieden straks ook, wat in de uitvoeringsagenda komt te staan, of dat ook passend is bij de mensen die er gebruik van moeten maken. Want dat vinden wij wel heel belangrijk. Daarbij doe ik dan ook hierbij gelijk de toezegging dat, mocht het zo zijn straks dat de inwonersraad niet op een goede manier meegenomen wordt, dat wij dat ook graag horen. Dan kunnen wij als raad ook in het forum met uw vragen, ook op wat voor manier dan ook, de wethouder aan zijn jasje trekken en zeggen, luister eens, we hebben bepaalde afspraken gemaakt en die worden blijkbaar niet genomen of niet toegezegd of niet uitgevoerd, laat ik het dan zo zeggen. En van de wethouder hoor ik graag of hij zich hiermee in kan vinden en of dat ook klopt, mijn zienswijze, zoals we dat in het forum met elkaar hebben afgesproken. Dat was mijn eerste termijn en dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Prenger, Beter voor Rijswijk.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. We hebben in het forum uitentreuren erover gehad. Zelfs zo lang dat we nog een avond extra terug moesten komen. Wat Beter voor Rijswijk is dit een akkoordstuk.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prenger. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Van Schie van het CDA.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, voorzitter. Ik moet zeggen, wij zijn behoorlijk geschrokken van het feit dat de inwonersraad niet gehoord is, zoals de spreker ons vertelde, of althans de groep tussen 130 procent en 150 procent. Ook deze groep vinden wij heel erg belangrijk als CDA. We vinden dat het niet alleen gaat om de echte minima, een beetje een akelig woord overigens, maar ook om deze groep. En we vinden dan ook dat deze groep samen met de inwonersraad gehoord moet worden over dit plan. Inhoudelijk lijkt, vinden wij, deze visie wel heel erg op de vorige. We vinden de wijzigingen eigenlijk hoofdzakelijk redactioneel. En ik heb het ook al in het forum gezegd, wij vinden in de visie niet terug dat armoede moet worden voorkomen. Het moet niet alleen gaan om het faciliteren van armoede door de situatie iets te verbeteren met behulp van de voedselbank, het ruilen van kleding of een weggeefwinkel. Dat zijn allemaal hele goede faciliteiten. En de mensen die daaraan werken, daar hebben wij ook veel bewondering en respect voor. Maar het doel moet zijn voorkomen of oplossen van armoede en het bevorderen van maatschappelijke participatie. En wij vinden dat onvoldoende terug in het voorstel. Voor wat betreft het amendement van Wij. Rijswijk, wij vinden het amendement sympathiek, maar gaat wat ons betreft nog niet ver genoeg. Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Koegler van Rijswijks Belang. Het lampje brandt, maar...

Mevrouw Koegler Böhm: Doen we het zo. We gaan het forum ook niet opnieuw overdoen. We willen wel nogmaals benadrukken wat we ook in het forum hebben aangegeven dat als een inwoner eenmaal de weg uit de armoede gevonden heeft, dat we dan ook aandacht blijven houden voor de nazorg voor de inwoner. Maar wij zijn nog wel een beetje zoekende, wethouder, met de voorliggende visie. Want we hebben deze visie nu twee keer besproken in de forumvergaderingen. En beide keren kregen we eigenlijk van de wethouder het gevoel dat de inwonersraad volledig was meegenomen. Dat de ideeën en de adviezen ook waren meegenomen in de voorliggende visie. En ook als we in het raadsvoorstel kijken, waar we dan een opsomming van de uitgangspunten zien, dan zien we ook, we stellen de inwoners centraal in de strijd tegen armoede. We baseren ons beleid en onze dienstverlening zoveel mogelijk op hun ervaringen, leefwereld en behoeften. Ik was dus wel een beetje verbaasd om de insprekerster vanavond te horen, mevrouw De Meij, die eigenlijk aangeeft zich geheel niet gezien te voelen, haar adviezen ook niet meegenomen en zich ook niet te herkennen in de voorliggende visie. Dus in eerste instantie toen ik het amendement van mevrouw Jansen van de partij Wij. las toen dacht ik, het zijn nuanceringen. En misschien is het ook niet nodig om die nuanceringen in de vorm van een amendement te steunen. Want ik ging van de wethouder uit dat de inwonersraad volledig is meegenomen. Dus ik heb in deze eerste termijn vooral behoefte aan de reflectie van de wethouder. Hoe zit het nu? Is de inwonersraad nu wel of niet meegenomen? Hebben ze de visie wel of niet gezien? En hoe kijkt u zelf aan tegen hetgeen de insprekerster met ons gedeeld heeft?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Oude Alink van GroenLinks.

Mevrouw Oude Alink: Dank u wel, voorzitter. Zoals we al hebben gezegd in het forum, GroenLinks Rijswijk herkent zich in de uitgangspunten van de visie. Deze is gebaseerd op recente inzichten en ook op ervaringen van bewoners. Dat zien we terug bijvoorbeeld in de positieve reacties van de adviesraad sociaal domein. En door ons open te stellen voor deze ervaringen, stappen wij uit onze belevingswereld en kunnen we beleid voeren waarvan mensen aangeven dat zij er behoefte aan hebben. En laten wij stellen dat wij het ernstig vinden dat een armoedebelief in een welvarend land überhaupt nodig is, maar ook dat wij als gemeente doen wat wij kunnen om de effecten van armoede te verlichten en verergering zoveel mogelijk te voorkomen. Want binnen dat stukje beleidsruimte dat wij hebben, doen we dat in deze visie, aangezien het grootste gedeelte aan de Rijksoverheid is. En wij kijken heel erg uit naar het concreet worden van de uitgangspunten uit deze visie. Tot zover de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Dan geef ik graag het woord aan de heer Ezinga van de Rijswijkse VVD.

De heer Ezinga: Dank, voorzitter. Afgelopen forum hebben we als raad dit voorstel rondom armoedebestrijding en schuldenpreventie wederom besproken, na deze de eerste keer aan het college te hebben teruggegeven. De Rijswijkse VVD is van mening dat we niemand in onze mooie gemeente moeten laten vallen en hulp bieden waar nodig. Daarbij streven we naar zelfredzaamheid en onafhankelijkheid. Het college heeft met dit voorstel een lokale visie gepresenteerd waarmee aan de slag kan worden gegaan, in de vorm van een aanstaande uitvoeringsagenda. En deze is nodig, zo blijkt ook uit de insprekerster van zojuist. Het is jammer dat zij zich niet gehoord voelt. En dit moeten we ons aantrekken. Echter, we zullen ook aan de slag moeten. En dat kan met deze visie. En inzake een duidelijke definitievorming biedt een aankomende uitvoeringsagenda naar ons inziens nog

mogelijkheden voor, daar een en ander verder concreet wordt gemaakt. Ten aanzien van het amendement, ik ben ook een beetje verbaasd. Enerzijds omdat mevrouw Janssen-Dirkx vol in de aanval ging tijdens het forum, en nu toch met weinig inhoudelijke wijzigingen aankomt. Anderzijds omdat ze zelf ook niet de handschoen oppakt om te komen tot de definitievorming waar de insprekerster naar verwijst. Dus mijn vraag is dan ook aan haar, kan ze uitleggen op welke punten nu de inwonersraad wel wordt gehoord door middel van dit amendement? Want de VVD ziet die impact echt niet. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Van Nunen van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dank. Een echt vernieuwende aanpak in de bestrijding van armoede is wat onze fractie zo aanspreekt in de visie waarover we vanavond de beslissing nemen. Daarom is de instelling van de inwonersraad voor ons ook zo belangrijk geweest. Zij zijn met hele concrete adviezen gekomen, maar er moet nu wel in de praktijk doorgepakt worden. Dat zullen we via de uitvoeringsagenda goed in de gaten houden. Wanneer stuurt de wethouder die naar de raad? Hij heeft gezegd, in januari in het forum. Liggen we ook nu twee weken daarna ook nog op schema? En wat de inwonersraad betreft willen we de wethouder adviseren om die qua samenstelling divers te houden en deelname voor werkende en niet werkende open te houden. Voor onze fractie is een flexibele aanpak met een nadruk op maatwerk, het is al vaak vanavond genoemd, dat uitlegbaar en navoelbaar is, erg belangrijk. We horen daar graag een toezegging op van de wethouder, en dat sluit volgens ons ook goed aan op datgene wat de inspreker vroeg. We willen de nadruk leggen, de VVD, Rijswijkse VVD vroeg dat al eerder, op ondersteuning die erop is gericht om onze inwoners duurzaam uit de armoede te begeleiden. Dit kan via een traject van scholing en begeleiding naar de arbeidsmarkt. Juist hier is maatwerk weer zo cruciaal en sluit dus aan bij wat we al doen op dat vlak en versterk dit beleid verder, is onze oproep. Dit kan samen met onze sterke lokale partners, waarbij we ook het financieel netwerk expliciet willen noemen. Een andere aanpak is natuurlijk de aanpak kinderarmoede waar we het al vaker over hebben gehad en dat geen gering probleem is in Rijswijk. Wat gaan we naar aanleiding van de visie meer doen dan wat we nu al doen? Wethouder, via de voorzitter, ik hoor graag uw reactie. Uit het onderzoek van Stimulansz, en dat sluit ook een beetje aan bij wat de inspreker zei, blijkt ook dat het hebben van werk, ten dele dus bij wat de inspreker zei, niet in alle gevallen betekent dat je een streep door armoede kunt zetten. Onze geleidelijke afbouw van regelingen tot 130 procent van het minimum helpt daar zeker bij. Maar dan nog vraagt onze fractie ook aandacht voor een groep werkenden met kinderen die boven de 130 procent ook moeilijk rond kunnen komen. We hebben vertrouwen in de vervolgstappen hierna en kijken, zoals de adviesraad voor sociaal domein dat ook mooi concludeerde, positief maar ook met een kritische blik naar de uitvoering. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dan geef ik als laatste het woord aan mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Iedereen heeft kerststress deze laatste week en wie in armoede leeft, heeft dubbele kerststress. Want heel veel keuzes kunnen gewoon niet gemaakt worden. We hebben met plezier gelezen dit raadsvoorstel en we zijn met de anderen ook benieuwd wat de uitvoeringsagenda daadwerkelijk gaat worden. En we hopen dat die ook snel in Q1 naar ons toe komt en dat ook de eerdere adviezen vanuit het eindverslag ook die daarin staan, een aantal praktische adviezen ook gewoon weer meegenomen worden. Dat het niet het eindstation is dit advies, maar dat het nog verder door kan branden. Dan heb ik nog een aantal vragen over het amendement. Uiteraard wat de wethouder er van vindt. De tijdlijn eigenlijk van het amendement. Ik vind het nogal bijzonder. We hebben, ik zie in het eindverslag wat door Welzijn Rijswijk is geschreven

dat in juni een feestelijke afsluiting is geweest van het gesprek met de inwonersraad. Dan staat in het eindverslag eigenlijk van dat advies van de inwonersraad, september. We horen niks van de inwonersraad dat ze het eindverslag niet goed vinden of zo. Ik heb geen persbericht of brief gekregen dat het eindverslag niet het probleem was. Vervolgens krijgen we een eerste en tweede versie van het voorstel, ook daar hebben we nog niks gehoord van de inwonersraad. Vervolgens krijgen we een amendement en opeens komt de inwonersraad, als dit amendement niet wordt aangenomen dan is het voorstel niks waard, alleen dit amendement redt dit voorstel. Ik vind dat, dan moeten er hele zware dingen in het amendement staan. Terwijl ik toen ik het las dacht ik van, dat is een paar grammaticale wijzigingen. Iemand wil de sier maken met, we hebben armoedebestrijding geamendeerd. Maar wat is er nou eigenlijk hier aan de hand met een amendement? Als de spreker niet was geweest dan had ik het vrij neutraal hier ingezeten van, wethouder, wat vindt u er eigenlijk van? Maar er lijkt een soort van opbouw te zijn hierin. En ik heb grote vragen daarover, wat moet ik ermee. Dus wethouder, wat vindt u van het amendement, vindt u het ook grammaticaal of vindt u het echt een inhoudelijke wijziging? Ik heb ook van andere partijen al gehoord dat zij het ook in feite alleen maar een grammaticale of redactionele aanscherping of nuancering heb ik gehoord vinden. Daar kan ik dus niet zoveel mee. En ik heb nog een vraag, is het eindverslag daarmee ook afgekeurd? Dat is even aan de wethouder. Eigenlijk is het raadsvoorstel ter bespreking, maar dan heb ik toch nog even een vraag aan de wethouder, is het eindverslag daarmee afgekeurd door de inwonersraad, vraagteken? En even inhoudelijk, u noemt in de inleiding dat armoede effect heeft op de jeugdzorg en in de uitwerking noemt u als voorbeeld dat iemand een aanvraag heeft lopen om bij de ggz in behandeling te gaan, maar dat iemand in armoede wellicht geholpen zou kunnen worden met budgethulp, een budgetcursus of andere manier van schuldhulpverlening of anderszins financiële hulp. Kan de wethouder toezeggen dat hij dat in, dat ik dat in brede zin moet lezen en dat bijvoorbeeld ook als er dus sprake is van een aanvraag van jeugdzorg dat er misschien ook in die gezinnen juist budgethulp nodig is. Niet zozeer jeugdzorg hulp. Kijk ook even de andere wethouder aan. Begin hier wel vaker over. Er zijn meerdere stressfactoren waardoor jeugdzorg aanstaat en we willen die kosten naar beneden brengen. En nog een kort compliment. Ik zie de VVV-bon terug, de vergoeding voor de inwoners raadsleden die per vergadering een kleine vergoeding hebben gekregen. Wij. Rijswijk en ChristenUnie hebben daar een motie voor ingediend en die is dus uitgevoerd. Dus onze complimenten daarvoor. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan zijn we aan het einde van de eerste termijn van uw raad en geef ik graag het woord aan wethouder Van Malsen voor zijn reactie in eerste termijn.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank u wel. Dank ook aan de raad voor alle vragen en opmerkingen. En dank ook aan mevrouw De Meij, de spreker van eerder deze avond. Ik vond het een indrukwekkend verhaal. Ik heb mevrouw De Meij zelf ook gesproken toen ik op bezoek was bij de inwonersraad om het eindverslag in ontvangst te nemen. Dat vond ik ook een hele fijne bijeenkomst, waarin ik een aantal mensen heb gezien die maandenlang keihard gewerkt hebben om met, in mijn ogen, hele goede ideeën ten behoeve van de verlichting van de armoede in Rijswijk te komen. Zulke goede ideeën zelfs, dat ik denk, waarom hebben we nog ambtenaren? Nee, dat is een grapje waar ik liever geen gevolgen aan verbind hoor, voorzitter. Nee, maar zonder gekkigheid, oprecht onder de indruk van wat daar uitgekomen is, overigens ook onder de zeer kundige begeleiding van Welzijn Rijswijk, moet ik daarbij zeggen. En dat is ook de reden waarom we in de uitvoeringsagenda straks, en ook in deze visie overigens, gaan zeggen dat we met de inwonersraad door willen voor volgend jaar. Omdat we meer van dit soort ideeën willen en ook met de inwonersraad samen naar de uitvoering van een aantal van die ideeën willen kijken. Bijvoorbeeld het onderzoek naar de mogelijke uitbreiding van onze minimaregelingen, zoals ik dat ook al in het forum toegezegd heb. Dus dat zal ik bij deze nog een keer bekrachtigen, die toezegging, dat dat één van de maatregelen is die wij samen

met die inwonersraad willen gaan uitwerken. Onder andere, want daar komt natuurlijk meer bij kijken. Maar zij zullen daar zeker een onderdeel van zijn. Overigens hebben we nog steeds sowieso een onderzoek in de planning volgend jaar, sorry, het jaar daarna, 2026, om te kijken naar de uitbreiding van onze minimaregelingen. De doelgroep van de minimaregelingen van 130 procent naar mogelijk 150 procent of zelfs hoger. Dus die heeft u sowieso al van ons tegoed. En daarbij wil ik meteen ook even een bruggetje maken naar het proces. Hoe zijn we nou gekomen tot hier? Want wat ik proef in uw raad is dat er twee dingen een beetje door elkaar beginnen te lopen. En ik vind dat we daar wel scherp op moeten zijn. We hebben namelijk twee jaar geleden in deze raad een hele mooie discussie gehad over armoedebestrijding. Dat was nog ten tijde van hele hoge energieprijzen kort na de inval van Rusland in Oekraïne. Daaruit is onder andere het actieplan Armoedebestrijding+ gekomen. Nogmaals, vond ik echt een hele mooie, een heel mooi stuk, een heel mooi plan waar de hele raad unaniem ook achter is gaan staan. En een van de maatregelen in dat plan was het oprichten van wat toen nog de klankbordgroep armoedebestrijding heette, geloof ik. Uiteindelijk heeft die groep, naar aanleiding van een motie, haar eigen naam veranderd in de inwonersraad voor armoedeverlichting. Dat is een proces waarvan we gezegd hebben, de bevindingen die we uit dat proces gaan halen, die zullen een onderdeel gaan vormen van de visie die we ook nog aan het uitwerken zijn. Terwijl dat plan liep, zijn we begonnen met het opstellen van die visie, waarin natuurlijk veel meer samenkomt dan alleen maar wat er in dat actieplan armoedebestrijding zit. Dus het is nooit zo geweest dat er een expliciete koppeling tussen de twee zit. En het is dus ook nooit zo geweest dat we van begin af aan gezegd hebben, die inwonersraad die moet direct een plek krijgen in de uitgangspunten van die visie. En die uitgangspunten hebben we overigens ook samen met uw raad opgesteld in ook een hele mooie sessie, vond ik, van ik geloof wel drie uur, een hele avond lang. En iedereen was aan het einde van de avond nog steeds enthousiast. En dat geeft ook maar aan hoe erg dit onderwerp leeft. Nou hebben we dus na de eerste bespreking in het forum gezegd, we gaan in de uitvoering van de visie een aantal ideeën opnemen. En dat hebben we ook gedaan. Te weten in ieder geval idee 1, 2, 3, 4 en 5. En daar gaan we dus ook mee verder. Dus de inwonersraad heeft echt een integrale plek gekregen in deze armoedevisie. Dus dat om nog even te benadrukken hoe belangrijk ik het vind. En dat ik ook vind dat we ermee door willen gaan. En ik ga graag nog een keer met de inwonersraad in gesprek, onder ander om de zaken te bespreken die hier vanavond door de spreker werden gezegd. Maar ook gewoon in het algemeen dus om ze in te schakelen voor het verder uitwerken van ons armoedebeleid. Dus dat even ten aanzien van het proces. En dan wil ik nog even wat zeggen ten aanzien van de rol van de inwonersraad. Want er werd mij door een aantal fracties gevraagd, kan de wethouder toezeggen dat de inwonersraad geconsulteerd wordt bij de uitwerking van de uitvoeringsagenda onder andere. Ik zou daarmee op willen passen, want ik wil niet dat de rol van de inwonersraad zich teveel gaat vermengen met de rol van de adviesraad sociaal domein. Want dat is een adviesraad die daar nadrukkelijk voor is, om ons te adviseren op beleid in het sociaal domein. Terwijl de inwonersraad hebben we nadrukkelijk ingesteld om ons te helpen met het uitwerken van beleid en het verbeteren van dat beleid. En ik zou niet nog een toetsingsmoment, nog een schotje in ons proces willen bouwen, waardoor we eigenlijk alleen nog maar langer moeten wachten met het helpen van onze Rijswijkers die lijden onder armoede. De fractie van D66 vroeg nog, tenminste die raadde mij aan om met de scholen in gesprek te gaan. Ze zijn welkom om mij een mailtje te sturen en daar ga ik dan heel graag op in, op die uitnodiging. Het CDA had eigenlijk voor het grootste deel dezelfde inbreng als in het forum. En ik heb daar toen ook al getracht een antwoord op te geven. Het is echt niet zo dat deze visie toeziet op het subsidiëren van mensen in armoede om ze daarin te houden. Sterker nog, wij zien de maatregelen die we straks gaan nemen naar aanleiding van deze visie als investeringen in een echt stevig armoedebeleid. En investeringen in onze stad. En een van de dingen die we toegevoegd hebben tussen de eerste en de tweede bespreking van deze visie is een hoofdstuk met de samenhang tussen het armoedebeleid en andere

beleidsterreinen. Zoals bijvoorbeeld werk en inkomen, waar we mensen helpen met toeleiding naar werk of participatie. Bijvoorbeeld schuldhulpverlening, waar we bijvoorbeeld met het Team Vroeger Eropaf vroegsignalering doen om juist te voorkomen dat mensen in de schulden komen. Een andere maatregel als bijvoorbeeld de pilot verborgen schulden, die eerder vanavond op de agenda heeft gestaan. Dus er zitten wel degelijk in deze visie, sterker nog, ik zou zeggen, het fundament van deze visie is mensen uit de armoede helpen. En het is zeker niet de ambitie om ze daarin te houden. En het staat natuurlijk fracties altijd vrij als zij vinden dat er iets mist aan een beleidsstuk, of aan een raadsvoorstel, om dat dan ook te amenderen. En daar is denk ik voldoende tijd voor geweest tussen de besprekingen in het forum en nu. De fractie van Rijswijks Belang benadrukt nog een keertje het belang van nazorg. Ik denk dat ik mijn toezeggingen uit het forum gewoon kan herhalen. Dat hebben we ter harte genomen. Daar gaan we mee aan de slag. Een reflectie op de inwonersraad heb ik gegeven. De Partij van de Arbeid vroeg nog of we op schema zitten met de uitvoeringsagenda. Ja. Daarnaast vroeg de Partij van de Arbeid naar of wij rekening kunnen houden als we de inwonersraad voortzetten met de diversiteit van de raad zelf. Zeker. Dat is een van de punten waar ik zelf ook veel belang aan hecht. Daarnaast vroeg de Partij van de Arbeid nog, wat gaan we extra doen op kinderarmoede? In het stuk staan al een aantal zaken opgenoemd, zoals bijvoorbeeld schoolmaaltijden. We willen het lunchloket van Don Bosco ondersteunen. We willen scholen helpen met zich aansluiten aan het jongereneducatiefonds. We willen sowieso in het algemeen meer inzetten op wat we cultureel kapitaal noemen. Dan moet je denken aan ideeën waar bijvoorbeeld kinderen via een mentorprogramma uit gezinnen waar dat soort voorbeelden misschien niet bestaan in het bedrijfsleven, dat mensen een mentor krijgen in het bedrijfsleven die ze kan helpen met meer zicht krijgen op wat hun mogelijkheden zijn op de arbeidsmarkt later. Waarbij we dus echt in die pijler van kinderarmoede nadrukkelijk de focus gaan leggen op de basisbehoeften, delen van kennis en het ontwikkelen van talent. Dat zal dus ook allemaal een plek krijgen in de uitvoeringsagenda. Ik zag laatst dat staatssecretaris Struycken met de kinderombudsman een presentatie had gegeven over de kinderrechtentoets. Dat is een toets waar je beleid langs kan leggen, wetsvoorstellen, raadsvoorstellen, beleidsregels, noem maar op, om te kijken hoe goed dat beleid voldoet aan het waarborgen van de kinderrechten uit het VN kinderrechtenverdrag. Toen ik dat zag heb ik meteen even een berichtje gestuurd naar de beleidsafdeling, kunnen we dat ook in de uitvoeringsagenda verwerken? En daar werd heel enthousiast, ja, op gezegd. Even kijken. De ChristenUnie vroeg nog naar of het eindverslag afgekeurd is door de inwonersraad. Volgens mij niet. We hebben daar een hele fijne avond, in mijn beleving, gehad met die inwonersraad. Ik heb het eindverslag in ontvangst genomen. En daar zijn we dus ook, zoals dit voorstel en deze visie getuigd, mee aan de slag geweest en gegaan. De ChristenUnie vroeg nog naar de combinatie jeugdzorg en budgethulp. Dat is een interessante suggestie. Die zullen we meenemen. Dan het amendement, ingediend door Wij. Rijswijk. Ik pak hem er even bij. Er worden eigenlijk drie wijzigingen voorgesteld. De eerste gaat over het stuk tekst wat te maken heeft met de ruil- en weggeefmiddagen. Daar staat inderdaad in dat het al plaats heeft gevonden. Dat klopt niet. Dus in die zin is dat een hele welkome wijziging, want er staat eigenlijk een feitelijke onjuistheid in het stuk. Maar goed, tegen de tijd dat dit stuk het archief ingaat, zal het wel waar zijn. Want het is ons voornemen om dat begin volgend jaar te gaan doen, die weggeef- en ruilmiddagen. Maar er is nog een andere reden waarom het op zich wel goed is om hem uit de visie te halen. Dat is namelijk dat hij onderdeel is van de pilot die we met de inwonersraad voor armoedeverlichting zouden gaan uitwerken als onderdeel van het actieplan Armoedebestrijding+. Dat is eigenlijk een heel ander stuk. Dus wat ik in het begin zei, er dreigen een beetje twee dingen door elkaar te lopen. En dit amendement helpt wel met het ontvlechten van die twee zaken. Dan de derde wijziging, dat gaat over eigenlijk een voetnoot toevoegen. Een verwijzing naar het boek van Tim 'S Jongers, waarin het concept van de bijzondere overheid nader wordt uitgelegd. Dat geeft ons denk ik een vrij helder kader om vervolgens ook die pilot bijzondere

overheid te gaan uitwerken. Dus dat juich ik alleen maar toe. En de tweede wijziging is eigenlijk een bestendinging van een toezegging die ik in het forum gedaan heb en die ik net ook weer herhaald heb. Dus die komt straks ook gewoon op de toezeggingenlijst, en daar kan uw raad mij gewoon aan houden en op afrekenen, zolang die op die lijst staat, om de inwonersraad mee te nemen met het analyseren van onze minimaregelingen en mogelijk uitbreiden daarvan. Daarbij wel gezegd hebbende dat als die uitbreidingen leiden tot extra investeringen, wat best waarschijnlijk is, dat we dan natuurlijk weer met aparte voorstellen naar uw raad zullen komen. En dan heb ik volgens mij alles wel zo'n beetje gehad in de eerste termijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank, wethouder Van Malsen, voor uw uitgebreide beantwoording van de gestelde vragen en uw reflectie op het amendement van Wij. Rijswijk. Ik open de tweede termijn van uw raad. Ik denk dat u daar wel gebruik van wilt maken en geef het woord aan mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. Ik heb veel gehoord dat de partijen het amendement een nuance vinden, misschien een kleine tekstuele wijziging. Laat ik vooraf het volgende daarover zeggen, dit amendement is inderdaad een compromis. We hadden hem veel scherper ingestoken. En daarna heb ik hem voorgelegd aan de wethouder en daar zijn wij het gesprek over aangegaan. Dus ja, we hadden hem natuurlijk veel scherper willen zien, maar we moeten het ook werkbaar maken. Want als feit boven tafel blijft staan dat we graag iets willen zien waarin alle Rijswijkers die hulp nodig hebben, hulp krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Jansen, ik zie dat mevrouw Prenger u wil interromperen. Mevrouw Prenger.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Ik zou dan wel graag willen weten, wat had u scherper willen inbrengen?

De voorzitter: Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ik moet dan, zou ik de eerste versie erbij terug moeten, dat zou even tijd kosten om dat terug te vinden. Maar het zit hem vooral in, ik kijk ook even richting de wethouder wat we ook alweer hadden aangepakt. Volgens mij was het ook de omschrijving van bijzondere overheid. Ik had in eerste instantie het stuk ook rondom de, even kijken hoor, moet ik het goed zeggen, wat had ik nou in eerste instantie? Oh ja, ik had de Ooievaarspas eruit gehaald waarvan ik zei van, dat was niet hetgeen wat we bedoelden. Ik had het eigenlijk alleen maar ingesteld op dat de inwonersraad mee gaat kijken, een analyse gaat maken samen met de gemeente over een bredere doelgroep. Ik had ook wat meer gezegd over inderdaad wat bijzondere overheid en maatwerk zouden kunnen betekenen en dat is een compromis geworden wat we dus nu hebben staan is hetgeen wat we wilden.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Jansen-Dirkx. Ik zie dat mevrouw Harmsen u ook wil interromperen.

Mevrouw Harmsen: Ja, hele korte. Als uw amendement het niet haalt, stemt u dan tegen het voorstel? Is het zo zwaar voor u?

De voorzitter: Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dat is een ontzettend goede vraag en dat kost ons echt wel moeite om dat besluit te nemen. Kijk, wat ik eigenlijk wil zeggen is, met dit amendement, als we het niet zouden aannemen, is het vertrouwen bij ons als Wij., het is er zeker wel dat we dingen gaan bereiken en we zullen dan ook scherper zijn op de uitvoeringsagenda. Maar het blijft lastig, omdat we het eigenlijk

liever gewoon zwart op wit zien. En de toezegging van de wethouder is er natuurlijk vrij duidelijk geweest, maar u heeft mevrouw De Meij gehoord. Een toezegging is misschien te weinig.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Ik zie dat mevrouw Van Nunen u ook wil interromperen.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, want ik was wel inderdaad zeer geïnteresseerd naar het antwoord van mevrouw Jansen-Dirkx op de interruptie van mevrouw Harmsen. Want ik ben niet overtuigd van uw antwoord. U zegt, we zijn kritisch op de uitvoeringsagenda. Dat zijn we allemaal. Dat heb ik ook zelfs in mijn eerste termijn gezegd. Dus kunt u genoeg nemen met toch op die uitvoeringsagenda af te wachten en wat de wethouder heeft toegezegd met betrekking tot het uitwerken van maatwerk? Wat voor mij een formuleringskwestie is, met datgene wat hij eraan toegevoegd heeft. Is dat voor u voldoende?

De voorzitter: Mevrouw Janssen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Nogmaals, ik ben er nog niet van overtuigd, omdat ik denk dat we het zwart op wit zouden moeten stellen en dat maakt dat we daar nog misschien wel een schorsing voor nodig hebben om dat te overwegen, dat geef ik daarbij aan. Dus ik zeg nog niet direct of wij voor dit voorstel zullen stemmen.

De voorzitter: Ik zie dat mevrouw Prenger u opnieuw wil interromperen. Mevrouw Prenger.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Ik wil mevrouw Jansen-Dirkx wat vragen. De toezeggingen die de wethouder heeft gedaan, in de tweede forumvergadering ook gedaan heeft, die zijn dus niet voldoende voor u of voor Wij.?

De voorzitter: Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Nee, de toezeggingen zijn onvoldoende. Niet alleen voor Wij., maar blijkbaar ook voor de inwonersraad. Want mevrouw De Meij was vrij duidelijk daarin.

Mevrouw Prenger: Met alle respect, sorry, voorzitter, via de voorzitter, met alle respect voor mevrouw De Meij, zeker voor haar inspreken, ik zie één iemand staan uit die hele grote groep.

De voorzitter: Dat was uw derde interruptie, mevrouw Prenger.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Volgens mij heeft mevrouw De Meij aangegeven dat ze namens de inwonersraad sprak. Dus dat kunt u misschien nog straks op de band terug luisteren, maar dat is wel het geval.

De voorzitter: Mevrouw Jansen, ik ga nu het woord geven aan de heer Ezinga van de Rijswijkse VVD.

De heer Ezinga: Dank, voorzitter. Voordat ik eigenlijk mijn interruptie gewoon weer weggooi, misschien kan ze even antwoord geven op mijn vraag die ik haar gesteld heb.

De voorzitter: Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ik had hem al opgeschreven, mijnheer Ezinga, dus inderdaad. En deels heb ik daar ook al antwoord op gegeven. Ik heb ook aangegeven, want uw vraag was vooral van, waarom zit u daar nou niet scherper in? Dat was in ieder geval hoe ik de vraag interpreteerde. En ik heb ook aangegeven, dit is een compromis geworden. En we willen graag wijzigingen doorvoeren en hoe minimaal ze ook zijn, het zijn zwart op wit dingen die de inwonersraad bedoeld heeft. En dat wilden we graag terugzien. En met de wethouder samen hebben we het gesprek gevoerd van, hoe kunnen

we zorgen dat we toch die dingen goed erin zetten in de visie, zodat dat in ieder geval enigszins vertrouwen geeft...

De voorzitter: Ik zie dat mevrouw Oude Alink u wil interrumpen.

Mevrouw Oude Alink: Dank, voorzitter. Als we kijken naar het amendement van Wij., dan zien we veel aansluiting bij het stuk eigenlijk. Want inbreng van ervaringsdeskundigen is de eerste pijler van de visie. En maatwerk is ook superbelangrijk in alle onderdelen daarvan. Dus wij kunnen de kritiek niet helemaal volgen. Zeker omdat we nu ook horen dat het amendement eigenlijk lichter is dan eigenlijk bedoeld. En we willen ook echt benadrukken dat het een visie is. Dus al die punten over de uitvoering, dat begrijpen we, maar daar gaat het eigenlijk niet om. Dus wij vragen ons af, in welke delen van de visie ziet Wij. hun idealen niet terug?

De voorzitter: Mevrouw Jansen-Dirkx, kunt u daarop reageren?

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ja, ik kan erop reageren en ik doe dat ook op een iets andere wijze. Want ik hoor heel veel van, waar bent u het dan niet mee eens? Volgens mij is het amendement daarin, hebben we een aantal dingen aangegeven van, dit moet anders. Punt 1 is inderdaad gewoon echt een fout, en dat heeft de wethouder aangegeven, een fout uit het stuk halen. Maar wat betreft punt 2 en 3 geeft dat wel heel duidelijk aan van dat we iets meer body geven en wat we bedoelen en wat we daarmee willen gaan bereiken. Hoe we dat gaan uitvoeren, dat is natuurlijk voor de uitvoeringsagenda, daar ben ik het met u eens. Voor ons is het belangrijk, en zeker als het om Wij. Rijswijk gaat, is het altijd belangrijk, wat vindt de inwoner hiervan? De inwoner heeft u vandaag gehoord en die heeft aangegeven, ik had liever een ander stuk gezien. En dat kunnen we nu niet meer terugtrekken, dus is dit het eerstvolgende wat we kunnen doen. Het geeft geluid. En mijn vraag is dan ook aan de rest van de mensen die mij nu elke keer interrumpen, als u het zo minimaal vindt, waarom stemt u dan niet gewoon voor? Want het is, dat is dan mijn vraag dan vervolgens.

De voorzitter: Mevrouw Jansen-Dirkx, ik zie dat, mevrouw Koegler, maar ik geef even het woord aan mevrouw Oude Alink, omdat u was aan het reageren op haar interruptie.

Mevrouw Oude Alink: Ja, omdat het wat ons betreft te weinig toevoegt.

De voorzitter: Helder. Dan mevrouw Koegler, u wilt ook interrumpen.

Mevrouw Koegler Böhm: Volgens mij heeft mevrouw Jansen een duidelijk amendement ingediend en kunnen wij daar alles van vinden, maar heeft de wethouder al de toezegging gedaan dat hij zich daarin kan vinden. Dus ik zou aan mevrouw Jansen willen vragen, misschien is het het overwegen waard om de toezegging van de wethouder als genoeg te nemen en amendementen...

De voorzitter: Uw microfoon doet het niet zo heel goed, mevrouw Koegler. Mijnheer Ezinga van de Rijswijkse VVD, u wilt ook interrumpen?

De heer Ezinga: Ja, ik respecteer de mededeling van mevrouw Koegler hierin, maar ik vind toch wel even dat we hier in de raad gewoon ons punt mogen maken over de amendementen die worden ingediend. Zij vindt dat het wel impactvol is geweest, haar amendement. Ik betwijfel dat, dat heb ik ook al aangegeven. Maar ze geeft ook niet een duidelijk antwoord welke impact het dan gaat hebben. Het voegt inderdaad niet zoveel toe. En ja, als u een amendement had ingediend voor het eerste punt alleen, had ik hem meegenomen. Had u mij meegenomen. Maar nu denk ik, u bent gewoon aan het muggenziften. En als u een compromis stelt hier, dan bent u partij van zachte heemeesters, stinkende wonden. Is dat zo?

De voorzitter: Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dat zijn nogal rake uitspraken van de heer Ezinga en dat vind ik wel bijzonder, want an sich volgens mij bent hij ook onderdeel van een coalitie waar je compromissen moet sluiten. En ook voor ons geldt dat we compromissen sluiten. Dus dat is ook hoe Wij. erin staat. We willen graag iets voor elkaar krijgen. En dat kan soms in zo'n kleine nuance zitten waarin een inwonersraad zich gehoord voelt. En dat is wat we vanavond te horen hebben gekregen en dat is de reden waarom die nuance misschien kleiner is dan u verwacht had.

De voorzitter: Mijnheer Ezinga, laatste keer.

De heer Ezinga: Dank, voorzitter. En ik heb zojuist de wethouder gehoord met alle toezeggingen die hij heeft gedaan en ook verwezen heeft naar alle ideeën die uit de inwonersraad naar voren zijn gekomen. Dus wat mij betreft staat het duidelijk. Bent u het daar dan niet mee eens?

De voorzitter: Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Wil de heer Ezinga even het laatste deel van zijn vraag nog een keer even herhalen?

De voorzitter: Dat mag, mijnheer Ezinga.

De heer Ezinga: Dank, voorzitter. Nee, eigenlijk wil ik nog een bevestiging van u horen. Vindt u nou echt niet dat de ideeën uit de inwonersraad voldoende in deze visie staan? En gaat u me dat nou eens precies expliciteren wat u dan nog meer wil?

De voorzitter: Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Om antwoord te geven op die vraag, zit het hem met name in punt 2 en 3. Punt 2, inderdaad, het gaat niet alleen maar om de uitvoering, want wat er nu staat is alleen maar pure uitvoering. Ging het om de Ooievaarspas beschikbaar stellen voor Oekraïners. En dat is een uitvoering, prima, maar het ging de inwonersraad er juist om dat ze zeiden, we willen minimaregelingen voor de bredere doelgroepen beschikbaar stellen. En dat is, als je dan ook naar het advies kijkt wat eraan verbonden is, daar stond al een bepaalde uitwerking in. En dat is wat ik verwerkt heb in dat stukje amendement.

De voorzitter: Mevrouw Jansen-Dirkx, ik zag...Oké, wilt u dan doorgaan.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ja, en in punt 6 hebben we inderdaad de voetnoot toegepast en dat maakt dat er duidelijker wordt aangegeven wat nou met bijzondere overheid wordt bedoeld. Want dat was in de oorspronkelijke visie niet duidelijk. Er stond wel, we gaan bijzondere overheid uitvoeren, maar wat we daar nou precies mee bedoelden, dat is in ieder geval nu wel, daar wordt in ieder geval naar de goede...

De voorzitter: Ik zie ontzettend veel interrupties bij dit. U kunt natuurlijk ook in uw eigen termijn uw punten maken. Dus ik vind het nu, ik vind dat nu een beetje te ver gaan, eerlijk gezegd. Het leidt niet tot een verrijkend debat. Mevrouw Jansen-Dirkx, ik wil u...

Mevrouw Harmsen: Ik heb echt een vraag aan haar.

De voorzitter: Een vraag. Een hele korte vraag dan.

Mevrouw Harmsen: Heeft u de hele inwonersraad dan het amendement, het punt, de citaat van Tim 'S Jongers moet per se in dit amendement, anders redt het voorstel het niet. Heeft u met de hele inwonersraad dat besproken?

De voorzitter: Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ik heb het amendement voorgelegd aan de inwonersraad, of in ieder geval aan deel, een deel van de inwonersraad. En ik heb daarbij gevraagd, bent u het hiermee eens? Is dit wat u wilt lezen? Daar was het antwoord, ja, op.

Mevrouw Harmsen: Voorzitter, dan heb ik een antwoord. Een deel van de inwonersraad. Dank u wel.

De voorzitter: Prima. Ik stel, graag het woord via de voorzitter. Mevrouw Harmsen, ook aan u geldt dat. Mevrouw Jansen-Dirkx, wilt u verder gaan met uw betoog.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ja, laat ik in ieder geval met het volgende afsluiten. Kijk, het amendement is in uw ogen blijkbaar met te weinig wijzigingen. U had ook in de tijd dat ik, ik heb hem volgens mij vrij vroeg naar u toegestuurd, had u ook zelf met wijzigingen kunnen komen als u dat dan niet goed genoeg vond. Dat is dan even een ander punt wat ik nog wilde maken. En aan de andere kant is het ook zo dat op het moment dat we dit voorstel, als we dit amendement zouden wegstemmen, dan is het denk ik in mijn ogen, wordt er in ieder geval het broze vertrouwen wat ze in ons hebben, wordt enigszins teniet gedaan. En dat vind ik jammer, want we willen toch dat mensen met ons meedenken. We willen toch dat de inwoner naar ons toe komt met zijn ervaringen. Dat hebben we gezegd, het staat notabene ook in het coalitieakkoord, dat we willen dat ervaringsdeskundigen met ons meedenken. En dan doen ze dat en dan staat mevrouw hier te praten en dan zegt ze, ik voel me niet gehoord. Dan denk ik, kom op raad, dan moeten we er wat aan doen. En dan is de nuance misschien klein en dat geeft ze ook aan, dat is ook klein, maar dat is dan misschien net genoeg om dat vertrouwen vast te houden. En dan straks nog beter te maken als we die uitvoeringsagenda gaan maken.

De voorzitter: Mevrouw Jansen-Dirkx, u was klaar met uw tweede termijn? Dan kijk ik naar uw raad. Mijnheer Veerman, van D66.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. En wethouder, bedankt voor het beantwoorden van de vragen. Daarmee kan ik ook gelijk even op het amendement reageren, want het was de bedoeling dat we dat in deze termijn zouden doen. Ten eerste, teniet gedaan, ik heb toezeggingen gehoord van de wethouder, misschien wel niet zwart op wit, zoals u stelt, maar waar hij toch aangeeft dat hij deze mevrouw gehoord heeft en dat hij ermee aan de slag gaat. En dat we hebben afgesproken dat we in de uitvoeringsagenda daar invloed op hebben om daar alsnog mee aan de slag te gaan en daar dus acties daarin op te nemen. Dus ik heb dat wel gehoord, maar u blijkbaar niet. Wat ik ook mooi vond is dat het CDA...

De voorzitter: Mijnheer Veerman, ik zie dat mevrouw Jansen-Dirkx zou willen interrumpieren. Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ik heb niet gezegd dat ik het niet gehoord heb, ik zeg dat het niet voldoende is. Een toezegging is zeggen dat je naar ze luistert, het opschrijven is dat je het ook daaraan gebonden bent.

De voorzitter: Mijnheer Veerman.

De heer Veerman: Dank u wel. Maar ja, dat is zoals we werken in de raad. Dat weet u ook. Dus ik vind het een beetje, hoe heet het ook alweer, spijkers op laag water te zoeken? Enfin, ik wil nog even reageren op het amendement van mevrouw Van Schie. Want die trekt, ik wilde net reageren, maar ik denk, doe het toch maar niet. Maar ik vind het wel curieus dat u zegt van, wij hadden ook wel een amendement willen indienen, het gaat niet ver genoeg, maar u heeft niets ingediend. U heeft ook niet het amendement mede ondertekend of er aanvulling op gedaan. Dus dat vind ik helemaal curieus. Dat je zegt, we zijn het er niet mee eens en we hebben wel van alles gewild. Ik ben wel

benieuwd hoe u dat dan in deze raad aan de orde had willen brengen. En nu, of u nog vijf minuten pauze had willen vragen om er stukken aan toe te voegen misschien. Maar ik vond het een beetje apart. Ik volg de wethouder.

De voorzitter: Mevrouw van Schie. Ik geef graag u het woord.

Mevrouw Van Schie: Ik begrijp het niet, mijnheer Veerman. We hebben gezegd wat we van het stuk vonden. We hebben onze visie meermalen naar voren gebracht. Maar bij onze interne beraadslagingen heeft dat er niet toe geleid dat wij een amendement in hebben gediend. En het is ook de vraag of dat zou hebben ontmoeten. En wij zijn daarvoor ook geen verantwoording verschuldigd, denk ik. Wij hebben een duidelijke opvatting over wat we van armoede vinden en wij vinden dat dit niet ver genoeg gaat. En wij kijken net als iedere andere politieke partij naar haalbaarheid. En we hebben in deze gezegd, wij gaan gewoon verder kijken naar de uitvoeringsregeling. En wij maken ons punt een aantal malen. Dat staat ook in de verslagen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Mijnheer Veerman.

De heer Veerman: Sorry, daar heb ik u misschien verkeerd begrepen, maar ik had verwacht dat u dan aanvullingen op het amendement zou maken als het niet ver genoeg zou gaan. Maar ik respecteer uw uitleg die u nu geeft. Ik wilde nog wel reageren op de wethouder. Die zei van, het is verkeerde reactie om aan te geven aan dit inwonersinitiatief dat participatiebeleid waar we een tijdje geleden over gehad hebben, dat dat hoger gesteld zou moeten worden dan de adviesraad. Dat ben ik niet met u eens. De adviesraad adviseert u als college en hebben dat recht. Maar ik vind het participatiebeleid wat we hebben samengesteld met elkaar, dit soort mensen, de burgers, die adviseren de hele raad. Dat vind ik eigenlijk nog veel belangrijker. Dat wil ik dus eigenlijk hoger stellen dan die adviesraad. En ik denk ook niet dat we de adviesraad tekort doen met hoe wij hier uitleg aan geven om die burgers te betrekken. Ik denk dat ze dat met ons eens zijn om dat op deze manier eventueel te doen. Dus die opmerking van u vind ik eigenlijk niet correct. Maar daar mag u zo op reageren. Zeker ook omdat dat mogelijk wat maatwerk deze mensen juist, mensen die het betreft, daarin mee willen nemen. En dan is het goed om die mensen zelf te horen en dat niet via de adviesraad, het advies wat zij geven, daarbij te betrekken. En als laatste had ik het stukje duurzaamheid. Helemaal eens met een aantal partijen die dat noemen. Duurzaamheid is belangrijk. Als we kijken wat op ons afkomt na 2026. Nou hebben we nog een aantal middelen dat we dan omhoog gaan. Ik geloof naar 3 ton per jaar. Dus dan kunnen we iets meer doen. Maar ik denk dat het ook belangrijk is, dat heb ik ook in een andere hoedanigheid bij mevrouw Bentvelzen al een keer gezegd, dat het belangrijk is dat we nu juist ook op preventiebeleid gaan inzetten. Juist om te voorkomen dat mensen in die armoede terechtkomen en dat bestaanszekerheid meer gewaarborgd wordt door ons als gemeenschap, dat we daarop inspelen. Dus ik ben het met u eens dat die duurzaamheid heel belangrijk is en dat we daar ook gezamenlijk als college actie op ondernemen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Ik kijk naar mevrouw Prenger van Beter voor Rijswijk. Nee. Dan kijk ik naar mevrouw Van Schie van het CDA.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik ben een beetje in verwarring en ik vraag nogmaals aan de wethouder, hebt u nu wel of niet de inwonersraad geraadpleegd? Het is, ook toen we het amendement bespraken met alle interrupties, is het veel over de inwonersraad weer gegaan, maar ik moet nog even terug naar de basis. Zijn ze nou wel of niet geraadpleegd en is de groep 130 tot 150 procent, noem ik ze maar even, geraadpleegd? Wij zien, net als de heer Veerman overigens, zien wij echt een plek van de inwonersraad naast de adviesraad. Wij denken dat dat praktische meerwaarde heeft en wij hebben de indruk dat de wethouder dat ook aangeeft, maar misschien,

mijnheer Van Malsen, wilt u dat toch nog even duidelijk bevestigen. Wij dringen ook aan op het meenemen van de groep 130 tot 150 procent bij het armoedebelaid en wij zullen scherp toezien bij de uitvoeringsagenda's op ons punt, het voorkomen, dan wel oplossen van armoede, zodat mensen ook weer gewoon, zeg ik dan maar, kunnen participeren. Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Koegler van Rijswijks Belang.

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel, voorzitter. Allereerst sluit ik aan bij de vraag van mevrouw Van Schie van het CDA over of de inwonersraad nu wel of niet mee is genomen. En dan graag in de vorm van, ja of nee. Ik heb een uitgebreide beantwoording gehad van de wethouder en ik heb goed geluisterd, maar ik heb het antwoord niet gekregen. In de uitgebreide beantwoording heeft de wethouder het ook over de rol van de inwonersraad en de adviesraad. En ik ben zeker met hem eens dat de adviesraad ook een kundige raad is met tien leden die heel veel ervaring hebben in het spelersveld. Dus ook goed om hun adviezen serieus te nemen. Maar het een sluit het ander niet uit wat Rijswijks Belang betreft. Ook als we naar die tien leden kijken, dan zijn het projectmanagers, adviseurs, het zijn allemaal mensen die niet zelf in de armoede zitten, misschien wel komen, maar nu niet zitten. En wij denken dat het gewoon goed is om die ervaringsdeskundigheid zwaar mee te nemen. Dus wat ons betreft is het en-en. En zeker ook bij het verder uitwerken van de uitvoeringsagenda zouden we graag de toezegging willen van de wethouder dat hij de inwonersraad daar echt serieus in meeneemt. Nog twee kleine aantekeningen. We hebben het hier steeds over, werk is de beste weg uit armoede. Daar staan wij natuurlijk ook achter. Ik denk wel dat het goed is om ons ook te beseffen dat dat niet voor iedereen mogelijk is. Ook de inspreker aan het begin van de avond heeft eigenlijk aangegeven dat zij arbeidsongeschikt is en daarom deels in de armoede terecht is gekomen. Dus laten we ons dat goed blijven beseffen. Niet iedereen kan werken, daar waar mogelijk, prima. En tenslotte een oproep aan de wethouder dat als er raadsvoorstellen komen met visiestukken waarbij literatuurstudie heeft plaatsgevonden, dat het ons goed lijkt om die literatuur ook te vermelden in een bronnenlijst. Zodat wij dat ook nog eens kunnen teruglezen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Oude Alink van GroenLinks.

Mevrouw Oude Alink: Ik denk dat bijna alles al gezegd is. Ik kan me aansluiten bij de woorden van mevrouw Koegler over mensen die niet altijd kunnen werken. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Dan kijk ik naar de heer Ezinga, wilt u het woord voeren?

De heer Ezinga: Voorzitter, heel kort. Ik heb de beraadslaging gehoord en ook datgene wat de wethouder ter beantwoording heeft gedaan aan de vragen die zijn gesteld vanuit de raad. Ik heb, althans wij, de Rijswijkse VVD, heeft vertrouwen in deze visie zoals die nu is gepresenteerd. En zullen daarmee wel scherp zijn op hoe er een adequate uitvoeringsagenda gaat ontstaan. Dat staat onverlet, dat zei mevrouw Van Nunen ook. Het is echt niet zo dat we bij de pakken neer gaan zitten nu er een visie is. Die uitvoeringsagenda gaat laten zien hoe wij deze armoedevisie ten uitvoer brengen. En daarvoor staan we vanuit de raad aan de lat. En voor ons zijn de wijzigingen wat dat betreft dus ook niet nodig, zoals mevrouw Jansen-Dirkx ook aangaf.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Dan kijk ik naar mevrouw Van Nunen. Wilt u het woord voeren?

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, dank. Ik wil ook nog even reageren in tweede termijn. Naar het CDA wil ik zeggen, voor ons is de 130 tot 150 procent van het minimum doelgroep, die doelgroep is voor ons ook belangrijk. Daar waar het ook echt tot armoedeproblematiek leidt. En dat zegt ook het onderzoek van Stimulansz. Dus daar zijn we het met elkaar over eens. Maar dat is een aanvulling, en een beetje ook in reactie op mevrouw Koegler, een aanvulling voor ons op de visie die er ligt. Dus ik begrijp eigenlijk, ik ben wel verbaasd over de totale afwijzing van het CDA op deze visie. En gezien ook eigenlijk op basis van uw eigen CDA-programma-uitgangspunten, als ik dat mag zeggen. Dan het heftige betoog van mevrouw Jansen. Twee weken geleden staat mijlen ver af van het amendement dat er nu ligt. En dit amendement lijkt meer, voor ons in ieder geval, laat ik het zo zeggen, op een redding van de eigen afwijzende inbreng in het forum op deze visie. Voorzitter, dat wil ik toch nog heel even gezegd hebben. En verder wil ik dus van de wethouder nog heel even iets meer informatie over zijn aandacht voor de 130 tot 150 procent doelgroep. En misschien overtuigt dat ook het CDA om toch voor deze visie te stemmen. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog maar een paar opmerkingen. Samenvattend, we hebben een aantal adviezen gekregen van verschillende raden, waaronder de kinderrechtenambassadeurs, die zeer positief waren en een praktische advies hebben gegeven. Niet alle adviezen zijn teruggekomen in de visie. En dat is prima zo. Ook die visie van de kinderrechtenambassadeurs wordt gewoon meegenomen door de wethouder, lijkt mij, in de uitvoeringsagenda. Niet dat alles wat gezegd is door ze bijvoorbeeld kan uitgevoerd worden, maar ze zijn wel gehoord. En dat geldt ook voor de inwonersraad, die een eindverslag heeft gegeven. Er is een goed gesprek geweest. De gehele inwonersraad was daarbij aanwezig bij het aanbieden van hun eindverslag. Dat er een 1-2'tje is geweest met een partij over een amendement met een deel van de inwonersraad, ik laat het gewoon voor de rest maar zitten. Dat is daarmee ook mijn stemverklaring over het amendement.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan zijn we aan het einde van de tweede termijn van uw raad gekomen, uitgebreid gedebatteerd. Ik wil graag het woord geven aan wethouder Van Malsen voor het beantwoorden van een enkele vraag die nog over is. En ik wil hem vragen om het ook kort en to the point te houden.

De heer Van Malsen: Ik heb nog 53 minuten volgens de klok. Nee, ik zal het kort...

De voorzitter: Zo werkt het niet.

De heer Van Malsen: Ik weet het, ik weet het, voorzitter. Sorry. Een paar vragen inderdaad. Ik kreeg van D66 nog de vraag, of een vraag, eigenlijk een uiteenzetting over participatie en de rol van participatie en de adviesraad. Ik heb niet gezegd dat ik de adviesraad sociaal domein hoger plaats dan de inwonersraad. Ik heb gezegd dat ze andere rollen hebben. De adviesraad sociaal domein, zoals ook elders opgemerkt werd, dat is een adviesraad van vooral professionals die advies geven over ons beleid. En de inwonersraad is ingesteld om ons te helpen met het maken van nieuw beleid en het uitwerken van nieuw beleid. Dus dat is eigenlijk ook een veel zwaardere rol, omdat zij veel meer aan de knoppen zitten van het beleid. En ook getuigen de aanbevelingen die zij doen in het verslag, het eindverslag van de inwonersraad, ook echt met hele goede ideeën zijn gekomen, die nogmaals in de visie terecht zijn gekomen. Ik denk dat ik wel daaruit opmaak is dat het misschien wel nuttig zou zijn, als de volgende keer dat ik bij de inwonersraad langskom en de uitvoeringsagenda ook af is, dat we die even meenemen om ook te toetsen aan de inwonersraad, zonder dan daar een heel zwaar proces van te maken, maar om gewoon even te kijken wat ze ervan vinden. Daarmee kom

ik ook meteen op de vraag van een aantal partijen, is de inwonersraad geraadpleegd? Ja, maar dus niet op dezelfde manier als dat de adviesraad sociaal domein geraadpleegd is. Ze zijn geïnformeerd, zoals dat dan heel mooi in een RACI-matrix heet. Ik ga nu verder geen verhandeling houden over wat dat is, maar dat kunt u gewoon op Google vinden. En dat ze een mening hebben over de visie, dat mag duidelijk zijn, blijkens de inspraakreactie van mevrouw De Meij. Maar goed, we gaan ze zeker ook in het vervolgproces goed meenemen. Ze zijn ook onderdeel van deze visie. We gaan een aantal punten uit de visie verder met ze uitwerken, zoals ik ook in eerste termijn al heb gezegd.

Desalniettemin zal ik de aansporingen van meerdere van uw raadsleden ter hart te nemen, om dat ook echt heel serieus te nemen. En ik geloof dat ik daar ook al een aantal toezeggingen op heb gedaan. Er werden wat vragen gesteld over de groep 130 procent tot 150 procent van het wettelijk sociaal minimum. Zijn die al geraadpleegd? Niet nadrukkelijk. Ze zijn natuurlijk wel meegenomen in het onderzoek van Stimulansz, wat ook bij de stukken zit vanavond. We gaan als onderdeel van de uitwerking van idee 5 van de inwonersraad van armoedeverlichting, zoals ook te lezen is in de visie, onder andere kijken naar de uitbreiding van onze minimaregelingen naar 150 procent, mogelijk verder. Dat staat al een tijd op de planning, want dat is ook onderdeel van het actieplan Armoedebestrijding+. Nogmaals, daar moet ik bij zeggen, als daar dus iets uitkomt, en we zeggen, dat is misschien een goed idee, dan zal dat ook financiële consequenties hebben en moeten we dus ook met een voorstel naar uw raad komen. Maar reken maar dat dat een van de punten is die we de komende tijd verder zullen uitwerken. Even kijken, dat heb ik gehad. Rijswijks Belang benadrukte nogmaals dat niet iedereen inderdaad mee kan doen door middel van werk. Dat is inderdaad een goed punt, daar ben ik het mee eens. Dus dat gaan we ook goed in de gaten blijven houden. En er werd nog gevraagd naar een bronnenlijst, dat lijkt mij, zeker gezien de discussies in het forum, een heel goed idee voor de volgende keer dat ik met een dergelijk stuk naar de raad kom. Dus dat zullen we ook ter harte nemen. Voorzitter, dan heb ik alle vragen die ik had genoteerd beantwoord. En dat was mijn tweede termijn.

De voorzitter: Hartelijk dank, wethouder van Malsen. Dan is dat het einde van de tweede termijn van het college. Ik kijk naar uw raad. Kunt u overgaan tot stemming, over het amendement als eerste? Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, ik zal toch een stemverklaring willen geven op het amendement. Wij. Rijswijk begon de wedstrijd echt op Champions League niveau in het forum. Maar vandaag speelde het met een leuke bal. Dus ik heb het niet mee kunnen krijgen. Het rolde niet, het kwam niet aan. Dus helaas zal ik tegen het amendement stemmen.

De voorzitter: Anderen? Mevrouw Van Schie, van CDA? Nee? Oké. Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Voor Wij. Rijswijk is het belangrijk dat we niet alleen zeggen dat we luisteren, maar dat we er ook ons aan committeren door het goed te verwoorden. Ondanks dat de nuance klein is, was het voor Wij. Rijswijk belangrijk om dit schriftelijk vast te leggen. En daarom zullen wij voor het amendement stemmen.

De voorzitter: Prima. Nog anderen die een stemverklaring willen afleggen ten aanzien van het amendement? Niet, dan kunt u overgaan tot stemming over het amendement van Wij. Rijswijk. Met 6 stemmen voor en 23 tegen is het amendement verworpen. Dan stemming over het raadsvoorstel zelf, het raadsvoorstel Armoedevrij Rijswijk: De Rijswijkse visie op armoede en schuldenpreventie. Wenst iemand...Ik zie dat, eerst was, ik weet niet wie eerst was. Mijnheer Weterings, Rijswijks Belang.

De heer Weterings: Voorzitter, na de duidelijke uitleg van de wethouder, waar ik hem ook mee wil complimenteren, zullen wij voor het voorstel stemmen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mevrouw Van Schie van het CDA.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, voorzitter. Wij gaan tegen het voorstel stemmen naar aanleiding van de antwoorden van de wethouder op onze vraag of de inwonersraad wel of niet geraadpleegd is.

De voorzitter: En ik zag een hand van mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Voorzitter, het is voor Wij. Rijswijk, zoals al eerder gezegd, een moeilijke keuze geweest om voor of tegen dit voorstel te stemmen, nu ook ons amendement het niet gehaald heeft. Het is voor ons, nogmaals, belangrijk dat de inwonersraad zich goed gehoord voelt in ons armoedebelaid. Voor de visie is dat niet goed genoeg gelukt en hierdoor is voor een grote groep inwoners onduidelijk hoe zij geholpen gaan worden, maar liggen er nog kansen voor de uitvoeringsagenda om dit recht te trekken. En daar zal Wij. Rijswijk scherp op zijn. De visie geeft voor een ander groot deel van onze inwoners wel een goede duidelijke basis, en dat hebben we ook al eerder aangegeven, om geholpen te worden om uit armoede te komen. Dat mag ook Wij. Rijswijk niet uit het oog verliezen en daarom zullen we toch, schoorvoetend, voor dit voorstel stemmen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Anderen? Dat is niet het geval. Dan kunt u overgaan tot stemming over het raadsvoorstel. Met 28 stemmen voor en 1 tegen is het raadsvoorstel aangenomen. Dan stel ik voor dat we vijf minuten de vergadering gaan schorsen. Ik wil de raadsleden vragen weer plaats te gaan nemen. Beste raadsleden, ik wil toch voortvarend verder gaan met deze raadsvergadering. Na afloop hebben we ook nog een mooie bijeenkomst, dus dan is het ook leuk dat de cursisten daar ook kunnen aansluiten. Niet dat ik een goed debat in de weg wil zitten, maar u heeft zojuist wel, met elkaar hebben we twee uur vergaderd over twee stukken. Dus dan moeten we wel iets efficiënter met elkaar vergaderen. Ik zie dat de heer Van Enk iets wil zeggen. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Voorzitter, een punt van orde. Ik heb net verkeerd gestemd toen het ging over het voorstel armoedebelaid. En ik besef dat ik dat niet meer ongedaan kan maken. Maar voor de beeldvorming, ik was net als mijn fractiegenoot tegen het raadsvoorstel armoedebelaid.

De voorzitter: Dank u wel. Dat gaan we opnemen in het verslag, maar de stemming verandert daarmee uiteraard niet.

13. Raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsplan De Havenmeester (RV 24-071)

13.a Motie - Parkeren Havenmeester-Havenkwartier (RB)

13.b Raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsplan De Havenmeester (RV 24-071)

De voorzitter: Dan gaan we door naar het laatste besprekspunt, het raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsplan De Havenmeester. Ik kijk naar uw raad. Er is een motie voorbereid van Rijswijks Belang van mevrouw Niesen. Ik wil daarom haar het woord als eerste geven.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. We hebben inderdaad als fractie Rijswijks Belang een motie ingediend met betrekking tot het parkeren en parkeervergunningen in dit gebied en ik ga hem voorlezen. Hij is genoeg onderbouwd en toegelicht en we zijn ons ervan bewust wat er over het parkeren in het raadsvoorstel staat, maar we blijven aandacht vragen voor de auto. De gemeenteraad van Rijswijk in vergadering bijeen op 17 december 2024, constaterende dat in het nieuwbouwproject De Havenmeester in het Havenkwartier hebben bewoners en bezoekers geen

recht op een bezoekers- en/of parkeervergunning. Er zijn wel parkeermogelijkheden langs de openbare weg beschikbaar, maar tegen het reguliere tarief en niet tegen een aangepast tarief. Het ontbreken van parkeervergunningen of conventionele parkeertarieven, een ingewikkelde constructie kan vormen voor bedrijven, bewoners en bezoekers in het Havenkwartier. Een toegankelijke en betaalbare parkeeroplossing bijdraagt aan de aantrekkelijkheid van het gebied voor zowel bewoners, bezoekers en ondernemers. Het huidige beleid mogelijk leidt tot onnodige parkeerdruk in de aangrenzende straten, Havenstraat, Galjoenstraat en Klipperstraat. Verzoekt het college een onderzoek te doen naar de haalbaarheid van het aanbieden van een bezoekersparkeervergunning of passende parkeertarief voor het Havenkwartier met inachtneming van de parkeerdruk en verkeersveiligheid in het gebied. Alternatieve maatregelen om de parkeersituatie te verbeteren, zoals opzet van bijvoorbeeld een specifiek tariefbeleid voor het Havenkwartier en de uitkomst van dit onderzoek en eventuele voorstellen binnen zes maanden aan de raad voor te leggen. En gaat over tot de orde van de dag. De toelichting bij deze motie is, de motie benadrukt het belang van een evenwichtige parkeersituatie die rekening houdt met de behoeften van alle betrokkenen en de leefbaarheid in het gebied. Immer het gebied is nog in aanbouw en nog niet volledig bewoond. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Dan geef ik graag het woord aan de heer Oelen van de Rijswijkse VVD.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Voorzitter, de Rijswijkse VVD is blij dat er weer een extra stap wordt gezet in de herontwikkeling van het Havenkwartier, eerste fase, van een enigszins verloederd bedrijfengebied, naar wat gaat worden een mooi gebied waar ondernemers en bewoners goed samen met elkaar kunnen gaan werken en leven. Voorwaarden daarvoor zijn geformuleerd in dit bestemmingsplan. Maar alertheid blijft geboden om toekomstige bewoners en ondernemers bij de les te houden. Voor bewoners geldt, niet verbaasd zijn dat er ondernemers aan het werk zijn en de ondernemers hebben zich te houden aan de generieke of specifieke afspraken met bijvoorbeeld beperking van geluidsoverlast. Dan gaat dit gewoon werken en dan zeker met een standvastige gemeente die niet bij elke klacht gaat draaien. We hebben het daar ook over in het forum gehad, maar ik zou ook graag hier in deze raad de bevestiging van de wethouder willen hebben dat ze daarop zal gaan toezien. En ook een gemeente de regie of een aanjagende rol gaat pakken om in het hele gebied te komen tot een goed en passend voorzieningenniveau. Ik heb, ook gelet discussie in het forum, het vertrouwen dat dit college dit op een goede wijze gaat oppakken. Maar ook hier hecht ik er weer aan dat de wethouder dit vanavond kan bevestigen. De Rijswijkse VVD is zich zeer wel bewust van de rol van de gemeente hierin. Dat het ook vooral ondernemers moeten zijn, sociale ondernemers moeten zijn, die samen met projectontwikkelaars daar afspraken over maken. Maar de gemeente kan daar een actievere rol in gaan vervullen dan misschien tot nu toe wel het geval is geweest. Graag daar een reactie op van de wethouder. In het forum, voorzitter, is ook door veel partijen gesproken over parkeren voor bewoners, als ook voor de bezoekers en de ondernemers. Ook de Rijswijkse VVD is hier zeer alert op, er moeten voldoende parkeerplaatsen zijn voor bewoners. Dat wordt nu geregeld op eigen terrein. Maar de Rijswijkse VVD heeft zich ook altijd verzet tegen de gedachte dat bewoners dan geen recht hebben om een bezoekersvergunning aan te schaffen, met als gevolg dat hun bezoek dan tegen de straattarieven moet parkeren. Dat is gewoon echt niet oké. In het forum, en ook al eerder, is besproken dat dit opgelost gaat worden met een nieuwe parkeernota. Die is volgens mij in voorbereiding en zal de raad al hebben bereikt voordat De Havenmeester zijn eerste bewoners kan verwelkomen. We gaan het dan gewoon generiek regelen voor heel Rijswijk. Daarmee is wat mij betreft de motie van Rijswijks Belang volstrekt onnodig en gaat het alleen maar geld en tijd kosten van de ambtelijke organisatie. Als de leden van Rijswijks Belang zouden hebben opgelet in het forum en de discussie en de uitkomsten daarvan hebben gemist of

niet hebben opgelet en de uitkomsten en de discussie in het forum hebben gemist, dan begrijp ik gewoon deze motie niet. En ik kan die niet anders dan kwalificeren als populistische stemmingmakerij waar de stad echt niet beter van wordt. De Rijswijkse VVD zal dus tegen deze motie stemmen vanuit de overtuiging dat zij dit binnen de coalitie straks voor heel Rijswijk goed gaan regelen. Voor de goede orde, voorzitter, we zullen voor het raadsvoorstel stemmen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oelen. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Van der Weij van D66.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Even over wat mij opvalt, we hebben het deze raadsvergadering over een amendement dat er niet is. Vorige keer over een knip die er niet is. En ook vandaag over grammaticale aanpassingen van het stuk die effectief niks lijken te doen. Ik hoop dat u het een beetje kunt volgen, digitaal en hier in de raadzaal. Nu gaan we het in ieder geval hebben over het Havenkwartier. Een gebied met veel leegstand en verloedering, dat nu wordt aangepakt en wordt vernieuwd. Dat heeft u met eigen ogen wellicht ook gezien. D66 Rijswijk vond en vindt het wijzigen van leegstand naar een levendig gebied van groot belang voor Rijswijk. Een facelift naar een gebied om te wonen, werken en te ontspannen. Bij de ontwikkelingen stellen we eisen aan de leefbaarheid, het belang van sociale binding, groen en mobiliteit. Aanvullend op onze inbreng in het forum stip ik twee punten over leefbaarheid graag even aan. Mobiliteit en groen. Mobiliteit, vervoer. Voor vervoer is belangrijk dat er doorstroming is. En we zagen ook, en daar waren we erg blij mee, dat de effecten van wind en zon zijn meegenomen. Want het is toch best vervelend als je bijna van je fiets waait als je langs hoge nieuwe gebouwen fietst. Toevallig zag ik tijdens mijn fietsritje naar het werk dat er ook twee deelplekken voor mobiliteit zijn gemaakt. Goed dat de bewoners hier meteen gebruik van kunnen maken, dus dat we bij de inrichting van gebieden meteen de mobiliteit aanpassen. Over mobiliteit twee vragen, of eigenlijk drie ondertussen. We zouden willen weten of het mogelijk is om met betrekking tot de bezoekersvergunningen een stap te zetten. Zodat ook de sociale mensen ontvangen goed mogelijk is in het wijk. En we zouden graag willen weten hoe die motie die er ligt zich zou verhouden tot het komende stuk over parkeren, waar ook de Rijswijkse VVD zich net al over uitsprak. De nieuwe parkeernota die voor geheel Rijswijk, als het goed is gaat gelden. Aanvullend, kunt u toezeggen dat de Fietzersbond wordt meegenomen bij de inrichting van het gebied? Iets wat deze bond al een aantal keer heeft aangeboden voor andere gebieden. Dat was over mobiliteit. Over groen. Groen, biodiversiteit, de levensader van ons allemaal, de mensheid. Kan de wethouder aangeven dat het voorstel voldoet aan het aangenomen beleid op groen? Iets waar D66 Rijswijk zich continu hard voor maakt. Ik vermoed niet dat we hier hebben gemonitord wat er leeft. Dat we geteld hebben hoeveel huismussen en grote bladsnijders, ik weet niet of u weet wat dat zijn, maar zoek het gerust even op, hoeveel er leven. Maar het zou mooi zijn als we straks wel weten hoe het verandert, hoe het ten goede verandert. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Dank, voorzitter. Zoals bekend hebben we dit plan, ontwikkeling van het Havenkwartier, hebben we opgesplitst in twee fases. Fase 1, dat betreft de buitenste ring, waar we voornamelijk heel veel woningbouw in hoge woontorens plaatsen. Waar dit bestemmingsplan van de Havenmeester ook onderdeel van is. En fase 2, het middengebied waar we voornamelijk wat meer ruimte hebben voor bedrijven. Waar we ook wat woningen, maar relatief weinig woningen toevoegen en waar ruimte is voor groen en leefbaarheid. En na de zomer hebben we een brief gehad waarin die ontwikkeling van fase 2 voorlopig on hold staat. En waarom? Omdat de eigenaar en ontwikkelaar van fase 2 op dit moment geen toekomst meer ziet in die ontwikkeling van fase 2. En na een aantal verschillende onderzoeken vanuit onze eigen organisatie en een aantal

toekomstscenario's te hebben geschetst, gaan wij daar in 2025 verder over discussiëren in deze raad, over wat nou het precies gaat worden, fase 2. En voorzitter, ik vind het dan op zijn zachtst opmerkelijk dat we vandaag een bestemmingsplan bespreken wat wel al deels invulling geeft aan datzelfde fase 2. Dat terwijl we eigenlijk nog geen duidelijk inzicht hebben in de gevolgen hiervan voor de rest van fase 2. Het lijkt ons onverstandig om nu stappen te zetten zonder dat we weten wat die teweeg brengen. We pleiten er dan ook voor om het bestemmingsplan kritisch te heroverwegen, zodat we een volledig beeld kunnen hebben van de toekomst van fase 2. En laten we ons houden aan de afgesproken fasering en recht doen aan de visie die we hebben geschetst voor het Havenkwartier, zodat die ook gerealiseerd kan worden.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Van Maarseveen van GroenLinks.

Mevrouw Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Zoals gezegd in het forum van 3 december staat GroenLinks Rijswijk positief tegenover dit plan. We zijn een voorstander van verdichting binnen stedelijke omgeving en er wordt gebouwd in de buurt van bestaand OV. Daarnaast is het nu een vrij treurig, troosteloos en verloedert gebied. Het kan eigenlijk alleen nog maar opknappen van een herontwikkeling en de toevoeging van 199 appartementen voor redelijk betaalbare prijzen en huurpenningen. Met betrekking tot de zorgen die door verschillende partijen zijn geuit in het forum over de voorzieningen begrijpen we dat de wethouder de tandartsen en artsen niet kan dwingen daar te gaan zitten. Maar ik wil de wethouder wel vragen om daar niet alleen stevig naar te kijken, zoals ze zei in het forum, maar daar ook stevig de regie op te nemen. Zodat daar in elk geval voorzieningen plaats gaan nemen. Met betrekking tot de motie van Rijswijks Belang van het parkeren wachten wij de parkeernota af die voor de zomer van 2025 komt. In het forum heeft de wethouder ons ook verteld dat de plots vrij klein zijn en het groen vooral binnen de openbare ruimte zal worden gerealiseerd. Dat zullen we blijven volgen en kijken of dat ook inderdaad gebeurt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Maarseveen. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Enk van de CDA.

De heer Van Enk: Voorzitter, korthedshalve sluit ik me aan bij een aantal zorgen, openstaande punten die zijn genoemd door vorige sprekers. Bijvoorbeeld de aanleg van groen in het openbaar gebied waar nu in het fase 2 toch wat zorgen over zijn, de mobiliteit. En ik stap over naar wat ons betreft, onze fractie betreft, het belangrijkste punt en dat zijn de woningen, want daar doen we het tenslotte allemaal voor. We bouwen daar geen parkeerplaatsen of groenzones, maar we bouwen daar een heleboel woningen. En daar heb ik het ook in het forum met name over gehad over, hoe bereikbaar zijn de bereikbare woningen, de betaalbare woningen die we daar hadden voor maximaal 50 procent toegezegd door de ontwikkelaar. Ik heb in de presentatiebijeenkomst daar hoopvolle geluiden over gehoord, over de plannen die aan weerszijde van deze plek worden ontwikkeld. Dat er soms meer dan 50 procent betaalbare woningen worden gerealiseerd. Dus dat is een goed teken. Mij gaat het alleen nog even over, hoe betaalbaar is betaalbaar. Want de grens van nationale hypotheekgarantie die blijft stijgen, die komt als deze woningen vrijkomen zo op de 5 ton of meer. En we weten allemaal dat huizen, nu ze gemiddeld in heel Nederland al zo'n 5 ton kosten, dat ook mensen met een modaal inkomen, ook als je met zijn tweeën bent, die kunnen zo'n huis absoluut niet betalen. Die krijgen daar geen hypotheek voor. Dus ik wil de wethouder vragen, er waren concreet plannen om hier nog wat sociale woningbouw in te fietsen in het plan. A, is dat al zeker? B, als dat gaat gebeuren, kan de wethouder aangeven wat de consequenties zijn voor het prijsniveau van die 50 procent overige betaalbare woningen? Gaat die prijs dan niet omhoog, waardoor dat gat blijft tussen sociaal en vrije sector.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we hebben uitgebreid gesproken in het forum over De Havenmeester. Het plan, mooi plan, ontwikkeling van een, herontwikkeling van een oud industriegebied met 50 procent betaalbare woningen waar zelfs de woningbouwcorporatie bij betrokken worden. Invulling van het groen wordt opgelost in de verschillende plots. Dus dat zien wij graag. Het parkeren wordt opgelost in een eigen parkeergarage op de Steenplaetsstraat van dezelfde ontwikkelaar. Dus allemaal positieve geluiden, voorzitter. Wel sluiten wij ons aan bij de zorgen die er zijn, die we eerder hebben beschreven in onze motie van 27 februari 2024, waar bezoekers parkeren en de parkeerdruk bij herontwikkelingsprojecten de nodige aandacht dienen. De motie die we toen hebben ingediend als Partij van de Arbeid is breed gesteund. En de wethouder heeft ons toegezegd dit mee te nemen in de nieuwe kadernota parkeren, waar op 11 februari 2025 een mooie presentatieavond voor gepland is. De motie die nu ingediend is door Rijswijks Belang, daar staan een groot aantal punten in die ook in de vorige motie stonden. En die kunnen wat de Partij van de Arbeid betreft meegenomen in het nieuwe kaderbeleid parkeren als we dat in februari onder ogen krijgen. Wij stemmen dus tegen de motie en we zullen het voorstel steunen. Dank u wel.

De voorzitter Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Dan geef ik graag het woord aan de heer Braam van Beter voor Rijswijk.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Allereerst nog even kort over het voorstel wat er voor ligt. Daar zijn we het hartstikke mee eens als het gaat om de opzet daarvan. Het past ook keurig binnen de afspraken die we als raad nog niet zo lang geleden hebben gemaakt. Volgens mij anderhalf jaar geleden hebben we aangegeven hoe wij dat gebied tot stand willen zien komen. En ook al wil de partij Wij. feitelijk weer opnieuw de discussie aangaan. Als het gaat om Beter voor Rijswijk is het voor ons belangrijk dat we vooral de bewoners ook respecteren. De bewoners hebben aangegeven dat de modus waarop nu wordt ingestoken, dat is de weg die bewandeld moet worden. En om dan mutaties aan te brengen zoals die achter de schermen besproken zijn hier in de raad, dat lijkt ons, onze partij, erg onverstandig. Dat is één. Dan twee, parkeren. Altijd toch wel ons dingetje geweest van Beter voor Rijswijk. We hebben altijd al vanaf het begin van ons bestaan, dat is inmiddels ook al sinds 2013, aangegeven dat er twee dingen voor ons van belang zijn. Eén is, en dat nog een tijdje duren, schat ik voorzichtig in, als die ruimte er niet is, één vergunning voor iedere Rijswijker. Dat zult u zich vast nog herinneren. En het tweede is dat parkeren geen geldopbrengst zou moeten zijn voor de gemeente. Het moet zeker niet dat doel hebben, maar vooral het doel hebben om dus vooral de spreiding van auto's te kunnen regelen. En dat betekent ook dus als bezoekers hier in Rijswijk komen, dat die gewoon tegen een betaalbaar tarief moeten kunnen parkeren. Ook daar hebben we een aantal jaren geleden al aangegeven dat het ons een goed ding zou zijn dat ook de flats die er zijn waar geen mogelijkheid is om een vergunning voor te krijgen, bezoekers parkeren wel mogelijk moet zijn. Want zij kunnen in ieder geval wel hun eigen auto in de garage kwijt, maar de bezoekers die kunnen in feite zelden in diezelfde garage hun auto parkeren, dus die moeten dan duur op straat parkeren. Dat is al een punt wat we jarenlang al aankaarten en het lijkt wel alsof we hier een paar piratenpartijen hebben, dat is wel bijzonder. Aan de ene kant hou ik daar wel van hoor, ik vind het wel leuk, een beetje spannend zo bij tijd en wijle, maar we moeten wel heel reëel zijn. Eén ding is in ieder geval duidelijk, er is, zoals ik dit nu hoor, wel breed dekking om dat nu ook daadwerkelijk te realiseren. Dus mijn boodschap, via de voorzitter, in de richting van het college is, niet overwegen om bezoekers parkeren voor de bewoners van dit soort flats toe te staan, maar dus het bezoekers parkeren ook daadwerkelijk in te voeren in de kadernota die we dan voor de zomervakantie dan ook gaan ontvangen. Voorzitter, dat is wat ons betreft gewoon erg belangrijk, erg belangrijk gegeven. Wij zien

het nu niet als probleem, ook omdat we weten na de laatste contacten die we hebben gehad, dat er op dit moment in ieder geval in de garage voor de bezoekers nog veertig plekken over zijn. Dus dat is voor de korte termijn in ieder geval een oplossing. Maar voor de langere termijn, zeker als het gaat om de centjes, vinden wij het te gek als mensen 2 euro 15 of 3 euro 30 moeten betalen om, per uur notabene, dus anders bij familie op bezoek te gaan. Dat moet anders.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Dan geef ik als laatste het woord aan mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Ik kan ontzettend kort zijn. In het forum hebben we al gezegd dat we enthousiast zijn over dit raadsvoorstel, omdat het gaat om verdichting van onze stad, van de bestaande stad, bij het bestaande OV. En het is ook een verledigen van de buurt. Ik sluit graag aan bij de vragen die er zijn gesteld door mevrouw Van der Weij over de vergroening. En de vragen die gesteld zijn over de voorzieningen en de regie ervan door mevrouw Van Maarseveen. En ik sluit me aan bij de opmerkingen van de heer Oelen over de parkeernota. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan zijn we aan het einde van uw eerste termijn. Ik geef graag het woord aan wethouder Van de Waart voor het beantwoorden van de vragen en reactie op de motie van Rijswijks Belang.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Beetje dichterbij. Allereerst, dank u wel, voorzitter, aan de Raad voor toch het enthousiasme voor dit project. Het is een mooie nieuwe stap in het Havengebied. Ik ga, omdat ik de vorige keer best uitvoerig ben geweest in het forum, proberen nieuwe volgorde te doen, namelijk per thema. Ik ga mijn best doen, dus mocht ik toch iets missen dan hoor ik het graag in de in de tweede ronde. Laten we de koe bij de horens vatten, laten we bij parkeren beginnen. Daarvoor is er motie en er zijn een aantal vragen gesteld. Om maar met de motie te beginnen. Ik ontraad de motie, maar dat doe ik met enige nuance. Want we zijn natuurlijk ook om het recht van de discussie over parkeren aan te doen. Er zitten namelijk een aantal elementen in de motie die wat dingen overslaan. Namelijk, u heeft het over bezoeken in, parkeren in het openbaar gebied en juist het parkeren van de bewoners en de bezoekers is geregeld in de parkeergarage. Daarmee is het niet uitgesloten. Je mag als bezoeker best, trouwens ook als bewoner, in het openbaar gebied parkeren, maar daar geldt natuurlijk het parkeertarief voor. Maar er zijn normen in het kader opgenomen, die zijn ook voor bezoekers en die worden geregeld in de parkeergarage. En inderdaad daarnaast zit er nu ook nog extra ruimte in die parkeergarage. Dat wordt nu ook niet in motie meegenomen. Het is deels ook een beetje overbodig, want u vraagt een aantal onderzoeken te doen, we gaan natuurlijk een analyse plegen ten behoeve van de parkeernota. Dus dat dat wordt deels gedaan. Maar waar ik wel bij aansluit is uw laatste toelichting, dat we natuurlijk een goede parkeersituatie moeten hebben. Dus dat deel ik wel degelijk met de initiatiefnemers van de motie. Alleen ik zal u dan willen voorstellen om dat niet per plot te doen, maar inderdaad dat breder te doen. Op zijn minst voor het Havengebied, maar liever nog even wat breder met elkaar te bespreken. Dus in die zin is die misschien wat voorbarig, zou ik liever met u het gesprek aan willen. Ik hoor ook andere partijen zeggen, we wachten even op die parkeernota. Ik denk dat, want u heeft het ook vooral over de bezoekers parkeren, ik denk dat het heel goed is om dat nadrukkelijker te bespreken. Ik zal ook zorgen dat u dan de juiste informatie heeft om de goede afweging daarover te maken. Want er zitten natuurlijk voor- en tegenargumenten aan veel bezoekers parkeren. En of het nou in de tarieven zit of ter plekke, maar dan kunt u daar een goede beslissing over nemen en dan hebben we daar ook het goede gesprek over, voor ruimer dan alleen dit kavel, voorzitter. Daarmee hoop ik de vragen over parkeren...Dan had ik er nog eentje over, heel even kijken hoor, andere mobiliteit. Fietzersbond, kunt u toegezegd worden om de Fietzersbond mee te nemen? De Fietzersbond is in ieder geval meegenomen in het kader van de mobiliteitsstrategie. Daar zat dit gebied ook in. Maar ik

best wil best verder voor dit gebied ook toezeggen om nog specifiek te kijken voor de fietsstructuur in dit gebied. Dan zijn er een aantal vragen gesteld over het groenbeleid. Ook voor het Havenkwartier is een natuurinclusiviteits plan opgesteld door TAUW, waar ook dit plan aan voldoet. En verder gaan we natuurlijk ook monitoren, zoals we hebben afgesproken. In ieder geval mijn collega wethouder ook met u heeft aangesproken, krijgt het een plek in de natuurwaarde kaart. Dan moet ik wel heel eerlijk zeggen dat er gemonitord wordt, niet zozeer op soorten, maar wel op ontwikkelingen die we daar zien. Zeg ik dat goed? Op maatregelen, dus niet op soort. Heel even kijken. Dus laten we het heel even hebben, er zijn ook vragen gesteld over de betaalbare woningen. Zoals ik al eerder heb toegelicht, is in ieder geval 50 procent van de woningen zijn betaalbaar. Op dit moment lopen er inderdaad gesprekken met de woningbouwcorporatie. Dat is nog niet definitief. Ik weet wel dat als het doorgaat, de intentie is om meer dan 50 procent van de woningen via de woningbouwcorporatie te doen. Dus dat zijn dan meer betaalbare woningen in die zin, dus dan blijft er een klein deel van de duurdere woningen over. Het is niet 100 procent. U gaf zelf ook al aan, ik heb geprobeerd een breder beeld te geven dan alleen De havenmeester hoe wij omgaan, zodat we zowel inzetten op sociale huurwoningen, op betaalbare koop een betaalbare huur, dus over alle ontwikkelingen, zowel in het Havengebied als verder. En het is ook niet zeker dat het in dit plot landt, daar lopen gewoon meer gesprekken. Maar wij proberen alle soorten betaalbaarheid een plek te geven. Waarbij gezegd moet worden, even voor de ontwikkelaar, dat wij toen we begonnen met dit ontwikkelkader, zowel die betaalbare woningen er nog niet in zaten, dat een moment was waarop wij extra eisen aan hun gesteld hebben en ook pas later de sociale huurwoningen zijn toegevoegd. Dus in die zin werken ze erg mee met de wensen die wij stellen. U stelde vervolgens de vraag, wat is betaalbaar? Wat we zien, en dat hebben we geprobeerd ook uit te leggen tijdens de presentatie, voor degene die daar niet bij was, dat ligt niet alleen aan de norm die gesteld. Maar je ziet ook heel duidelijk dat er verschillende bijvoorbeeld grootte van woningen worden gebouwd. Dus het is niet zo dat ze maar wat vragen. Het is natuurlijk zo dat je een tweekamerappartement kun je gewoon veel meer of veel minder voor vragen dan een vierkamerappartement. En ik had wel een voorbeeld van, die zoek ik zo nog even op, voor de anderen, voor de burens zullen we maar zeggen. Bij deze weten we het natuurlijk nog niet helemaal, want ze zijn daar nog mee bezig. Maar onze verwachting is dat gewoon netjes aan de afspraken gehouden moet worden en misschien zelfs dus wel wat meer betaalbare woningen in komen. Dat ze nog wel even afwachten. Heel even kijken. Dit best wel lastig voor mij, jongens, want dat zit allemaal door elkaar. Even kijken. Parkeren. Voorzieningen hadden we natuurlijk ook nog. Twee partijen die over voorzieningen gesproken hebben. Ik heb de vorige keer ook al aangegeven, als het niet erg is, ga ik niet alle vierkante meters meer herhalen, dat in de drie panden flink aantal vierkante meter zitten voor zowel maatschappelijke als private, dus bedrijfsmatige voorzieningen. Daar moet nog invulling aan gegeven worden. Soms gaat het over partijen die, de bedoeling is dat ze mee verhuizen, zoals een sportschool. Er worden ook gesprekken gevoerd met bepaalde partijen. Het duurt nog even voordat de panden klaar zijn, dus daar hebben we geen zekerheid over. Ik hoor GroenLinks vragen, wilt u daar alstublieft een toezegging op regie doen? Dat is zeker niet alleen aan mij, dat is ook verspreid over het college. Ik denk dat we wel hebben uitgestraald in de gesprekken over voorzieningen, dat we daar zeker proberen meer op te gaan sturen, in ieder geval om daar ook normen over te stellen en daar bij u op terug te komen. Dus ik hoop dat het een goed antwoord is. Ik kan dat ook zeker niet alleen. Maar dat we de wens delen dat er voldoende voorzieningen zijn van verschillende aard, dat wil ik in ieder geval wel beamen. Heel even kijken. Fietsersbond, groenbeleid, woningbouw. Dan houd ik nog de suggestie van Wij. Rijswijk over om nu niet door te gaan. Of in ieder geval andere eisen te stellen aan dit plan vanwege ook de knip in fase 2. Daar ga ik niet in mee, want dit is fase 1 en het voldoet aan alle eisen die we gesteld hebben in het ontwikkelkader. En ook de parkeergarage zoals die nu in fase 2 staat, eigenlijk de ontwikkeling van fase 2 niet in de weg. Dus waarom zouden we ophouden met nu het aanpakken van

de verloedering en bouwen van huizen die heel erg noodzakelijk zijn? Ik hoop daarmee, voorzitter, ernstig mijn best te hebben gedaan om alle vragen in thema's te beantwoorden.

De voorzitter: Hartelijk dank, wethouder Van de Waart, voor het beantwoorden van de gestelde vragen in eerste termijn en uw reactie op de motie. Ik kijk naar uw raad voor de tweede termijn. Mevrouw Niesen, als eerste? Geef ik u het woord.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter en dank, wethouder, voor uw beantwoording. De coalitie mag alle vertrouwen hebben in dat de parkeernota die eraan gaat komen ook een stevige parkeernota met duidelijke, hoe ga ik dat zeggen, dat er duidelijkheid gecreëerd wordt in deze parkeernota met betrekking tot allerlei vergunningen en parkeerzones et cetera. Dat hebben wij als partij namelijk niet. Kijk naar de parkeerzones, parkeertarieven die de pan uit schieten op dit moment en parkeerzones die er allemaal al zijn. Daarom willen we de motie toch in stemming brengen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Ik kijk verder. Mijnheer Oelen van de Rijswijkse VVD.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Dank, wethouder, ook voor de beantwoording. Nog even tegen mevrouw Niesen zeg ik, tarieven die hebben we hier zelf in de raad vastgesteld. Het feit dat u daar misschien tegen hebt gestemd, dat is nou inherent aan de democratie. Er komen hier ook wel eens plannen langs die ik niet zo heel erg leuk vind en waar ik het dan ook maar mee te doen moet hebben.

De voorzitter: Mijnheer Oelen, ik zie dat mevrouw Niesen nu wil interromperen. Mevrouw Niesen.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor wat de heer Oelen zegt en ook het inbrengen van deze motie en ervoor te laten stemmen is een vorm van democratie. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Oelen.

De heer Oelen: En ik constateer dat Rijswijks Belang wel voor de begroting heeft gestemd, waarmee ze dus daarmee ook voor de tarieven hebben gestemd van het parkeren. Maar dat terzijde. Ik had nog één antwoord gemist van de wethouder.

De voorzitter: Ik zie dat mevrouw Niesen u tweede keer wil interromperen. Mevrouw Niesen.

Mevrouw De Haan-Niesen: Daar hebben wij niet voor gestemd. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Oelen, wilt u daarop reageren, verder gaan?

De heer Oelen: Ik weet dat ze hebben voor gestemd. Voorzitter, ik ga verder, want ik heb nog één antwoord gemist van de wethouder. En dat gaat, het gebied gaat ontwikkeld worden van een werkgebied naar een woon-werkgebied. Dat gaat spanningen opleveren, waarschijnlijk tussen inwoners en tussen ondernemers. Er zijn allerlei specifieke afspraken nu gemaakt, generieke afspraken gemaakt met ondernemers om allerlei geluidsoverlast te beperken. Als het goed is worden toekomstige bewoners ook gevraagd of erop geattendeerd dat ze in een gemengd gebied gaan wonen. Maar je kunt er natuurlijk vergif op innemen dat dat vroeg of laat toch misgaat. En ik zou er zeer aan hechten dat de wethouder hier zou willen uitspreken dat het college en dit huis standvastig zal zijn bij klachten die daar dan over worden ingediend bij het stadhuis. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oelen. Dan kijk ik naar mevrouw Van der Weij, van D66.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank voor de toezegging over het meenemen van de Fietzersbond in de verdere uitwerking. Goed te horen dat er al met betrekking tot

bezoekers parkeren rekening is gehouden in het niet openbare gebied. En met betrekking tot de monitoring, die vraag over welke soorten en veranderingen we gaan monitoren, laat ik even voor nu, wetende dat een motie over monitoring recent is aangenomen. De uitvoering hiervan zal D66 natuurlijk nauwlettend volgen, monitoren. In tegenstelling tot Wij. Rijswijk, die zoekt naar duidelijkheid en helderheid voor fase 2, zoekt D66 naar oplossingen, nu vooruit samen. D66 Rijswijk laat Rijswijk niet verloederen, maar richt zich op een leefbaar Rijswijk. En ik wil graag afsluiten met de bekende uitspraak van Martin Luther King, als je vertrouwen hebt, hoef je niet de gehele trap te zien om je eerste stap te zetten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Dank. Ik ben blij dat de wethouder aan het einde van de tweede termijn nog even inging op mijn eerste termijn. Goed dat er nu in ieder geval wat meer duidelijkheid is, want in het forum vroeg ik ook al naar die parkeergarage en wat het effect zou zijn op fase 2. Want het ligt wel degelijk in fase 2, die parkeergarages. En u zegt, waar ik dan enigszins blij mee zou zijn, dat het helemaal geen belemmeringen zou bieden voor fase 2. Wij hebben, twee maanden geleden, anderhalve maand geleden, gepraat met de ontwikkelaar van fase 2. En die zegt dat hij met de gemeente plannen had gemaakt waar deze parkeergarage ook onderdeel van zouden zijn. En ik vroeg daar in het forum ook naar, twee weken geleden en toen wist u dat antwoord nog niet op die vraag. Toen zei u van nee, dat heeft er helemaal niks mee te maken. Nu weet u dat wel. Dus kunt u mij uitleggen wat er niet waar zou zijn aan het verhaal van die ondernemer dat hij plannen had om die gronden, die nu zijn vergeven, vorig jaar als ik het goed heb, anderhalve jaar geleden, aan deze ontwikkelaar, van De Havenmeester, dat dat nu geen probleem meer zou zijn. Want dat was de reden die hij aan ons aangaf om in ieder geval voor fase 2 niet meer te willen ontwikkelen. En dat is ook waarom wij zeggen, als je nu dit gaat vaststellen, dan belemmer je dus met het vaststellen van dit plan, belemmer je de fase 2. En als dat niet waar is, dan hoor ik dat heel graag. Maar dan zou ik daar wel iets meer tekst en uitleg van willen van de wethouder dan enkel, niet over nadenken, stem maar gewoon voor. Dat zou ik nog willen horen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan kijk ik naar mevrouw Van Maarseveen van GroenLinks.

Mevrouw Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording. Nog één vraag over de voorzieningen. Want dat we de wens delen over het feit dat er voorzieningen komen, dat is natuurlijk hartstikke fijn. Alleen dan met het delen van de wens komen ze er niet. Dus ik zou toch wel graag van de wethouder of van het college iets willen horen dat er een actieve houding komt. Of dat ze zich daar actief mee gaat bemoeien en dat er niet afwachtend wordt afgewacht en dat dan uiteindelijk blijkt dat er helemaal geen voorzieningen zijn. Dus dat was het eigenlijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Maarseveen. Dan kijk ik naar de heer Van Enk van CDA.

De heer Van Enk: Voorzitter, ik wist al dat ik het met veel eens ben wat Martin Luther King heeft gezegd. Dus ook hier willen wij die eerste stap graag gaan zetten in de vorm van instemmen met dit bestemmingsplan. Maar niet nadat ik de wethouder heb gevraagd om toch het proces van de soorten woningen die uiteindelijk in het pand komen nauwlettend te volgen. Sociale woningen kosten geld. Die gaan een bedrijfsplan niet mooier maken, maar eerder wankeler maken. En wij willen waarschuwen tegen een effect op de overige betaalbare woningen. Betaalbaar is in deze tijden echt nog geen 4 ton. Laat staan over een jaar 5 ton. Tot slot nog één opmerking over het parkeren. Misschien daarmee ook over de motie. Ik denk dat na de begrotingsbehandeling het misschien voor

bewoners en bezoekers wat meer zekerheid biedt als ze in een particuliere garage kunnen parkeren met een vast tarief, dan de gemeentelijke tarieven die de komende jaren volledig afhankelijk zullen zijn van de tekorten die wij als Rijswijk op onze begroting hebben. Dat principe, wat de heer Braam net nog heeft aangehaald toen hij het had over de oprichting van zijn partij, en wat dus kennelijk één van de twee kroonjuwelen is van Beter voor Rijswijk, is bij de afgelopen begrotingsbehandeling twee maanden geleden gesneuveld. Het is heel pijnlijk voor BvR en ik betuig mijn spijt aan de heer Braam.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Dan kijk ik naar de heer Van der Veer. Geen. Mijnheer Braam, Beter Voor Rijswijk. U moet ervan huilen.

De heer Braam: Ik was even mijn tranen aan het wegvegen, voorzitter. Trieste gebeurtenis, dat is duidelijk. Toch maar even ingaan op die vergadering van 5 november. We zijn er niet blij mee dat er sprake is van een forse verhoging van de parkeertarieven, dat is zonder meer waar. Maar u zult zich ongetwijfeld ook wel herinneren dat we een deel van die parkeertarieven, samen met de VVD, hebben terug weten te brengen naar in ieder geval wat redelijker niveau. 60 procent verhoging, want die was begroot, die is teruggebracht naar 40 procent. Is nog steeds heel veel, zonder meer waar. Als we kijken als in euro's en 2, 15 gaan we in Rijswijk betalen, dan is dat nog een aanvaardbaar tarief voor Beter voor Rijswijk. Maar nogmaals, we hebben ook aangegeven dat we graag voor de bezoekers die een eigen parkeerplek hebben, maar geen parkeervergunning, kan het nog goedkoper en dat zouden we graag ingevoerd willen zien. Richting Rijswijks Belang wil ik nog even in herinnering roepen dat zij voor deze motie gestemd hebben en vervolgens ook voor de begroting hebben gestemd en in de begroting...

De voorzitter: Mijnheer Braam, ik zie dat mevrouw Niesen u wil interrumpen.

De heer Braam: Dat kan.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. Dat klopt, wij hebben voor de begroting gestemd, maar niet tegen de verordening voor de gemeentelijke belastingen en de heffingen voor het jaar 2025, waar het parkeren onder valt. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Braam.

De heer Braam: U kan ongetwijfeld daar tegen hebben gestemd. Maar ja, als u voor de begroting, dus ook voor de verhoging van de tarieven stemt, dan kunt u wel tegen die verordening stemmen, maar dan had u ook in uw stemverklaring duidelijk moeten maken dat het daar specifiek om ging en dat heeft u met geen woord aangegeven. Dus dat betekent dat u feitelijk met de verhoging van de parkeertarieven gewoon akkoord bent gegaan. Zo werkt het systeem. We kunnen daar weinig anders van maken. Voorzitter, ik zie nog een interruptie.

De voorzitter: Mevrouw Niesen, wilt u nogmaals interrumpen? Mevrouw Niesen.

Mevrouw De Haan-Niesen: In onze beleving zijn dit twee aparte stemmingen geweest. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Braam, wilt u verder gaan? Of was u al aan het einde van uw tweede termijn?

De heer Braam: De desbetreffende nota is goed gekeurd, zoals u weet. Dus daarmee...En de begroting, is allemaal goed gekeurd, voorzitter. Dat maakt in feite niet uit. We gaan even terug naar dit voorstel. Het voorstel zoals het hier ligt, daar kan Beter voor Rijswijk zich prima in vinden. Zeker ook gelet op het feit dat er voor de bezoekers 40 keurige plekken beschikbaar zijn voor de bezoekers voor de korte termijn. Dus wat Beter voor Rijswijk betreft is dit een akkoordstuk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Ik kijk naar mevrouw Harmsen. Wilt u nog het woord voeren? Dat is niet het geval. Dan zijn we aan het einde van de tweede termijn van uw raad. Kijk ik naar wethouder Van de Waart, geef ik graag het woord voor het beantwoorden van een enkele vraag.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Heel kort.

Mevrouw Van de Waart: Ja, om te beginnen de toezegging of ik standvastig wil blijven, of zelfs nog het hele college standvastig wil blijven, als het gaat om de belangen tussen bewoners en bedrijven. Ja, dat willen wij, want dat hebben we ook geregeld. Dus bewoners die er komen te wonen, die krijgen ook nadrukkelijk informatie over het type gebied waar ze in wonen. Dat blijven we ook communiceren. En er is ook nadrukkelijk communicatie met de bedrijven, dat ze gewoon de ruimte hebben. Zeker in dat middengebied, want daar zitten de meeste bedrijven die milieucirkels hebben. Dat we rekening met ze houden en dat zolang ze daar zitten ook gewoon dat dat gewoon kan. Dus ook als we straks in het deel 2, in fase 2 gaan ontwikkelen, gaan we niet een bedrijf weghalen. Dus dat is gelijk antwoord op, de garage zit er, maar dat geldt ook voor andere bedrijven. We werken met wat er is en dat geldt ook voor de bedrijven. Dus die toezegging heeft u wat mij betreft. Andersom geldt het wel. Als bedrijven natuurlijk hun milieucategorie overschrijden, wordt er zoals gebruikelijk, ook ergens anders in Rijswijk, op gehandhaafd, ten behoeve van de bewoners. Daarmee hoop ik dat deze uit de lucht is. Even kijken, nog meer gevraagd. Ik doe nu wel even het rijtje af, want dat is toch wel even voor mij. Effecten op de parkeergarage, u vraagt het. U heeft een verhaal over een ondernemer die iets wilde doen. Ik kan het niet helemaal volgen. En dat is niet omdat er nooit een verhaal mijn kant op komt van wat ondernemers willen, maar er zijn er nogal veel. Dus wat wij doen is, wij werken met degene die op dat moment eigenaar is. Dat is al een hele lange tijd is dat dezelfde eigenaar van Havermeester, met de parkeergarage. Als het betreft, want het kan zijn dat we elkaar niet helemaal begrijpen, een initiatiefnemer op een andere plek in fase 2, die ook gebruik wil maken van de parkeergarage. Ik kijk even of u dat...Dan is het een andere situatie. Als er nog wat ruimte is, daar kunnen afspraken over gemaakt worden. In ieder geval, het heeft geen belemmering op de ontwikkeling van fase 2. Net zo goed als er zitten bedrijven...

De voorzitter: Wethouder Van de Waart, ik zag een hand van de heer Van Dam. Niet? Oké.

De heer Van Dam: Ik laat de wethouder heel even haar verhaal afmaken. Ik dacht dat ze een punt had gezet.

De voorzitter: Heel graag. Wethouder van de Waart, wilt u verder gaan?

Mevrouw Van de Waart: Ik had inmiddels een punt gezet.

De voorzitter: U had al een punt gezet, oké.

De heer Van Dam: Dan graag. Ik heb het over de ondernemer die eigenaar is van een derde tot twee derde van de gronden in fase 2. De eigenaar van een derde tot twee derde van de panden die daar zo staat. Dus dat is geen kleine speler.

De voorzitter: Wethouder Van de Waart, is de vraag hielden van de heer Van Dam?

De heer Van Dam: Ik was nog niet klaar met mijn interruptie. En die ondernemer, daar is in de beginfase van fase 2 mee gesproken om een plan te maken voor fase 2. En dat is in samenspraak met de gemeenteraad gegaan, of met de gemeente. En dat plan kan niet doorgaan door deze

parkeergarage. Dus mijn specifieke vraag is, is dat bij u bekend? En dan heeft deze beslissing wel een hele grote gevolgen voor fase 2.

De voorzitter: Wethouder Van de Waart, wilt u daarop reageren?

Mevrouw Van de Waart: Voorzitter, eigenlijk de enige reactie die ik er op kan geven, want ik weet nu welke ondernemer u het over heeft, is dat dit niet de reden is waarom plannen op dit moment niet in behandeling worden genomen voor fase 2.

De voorzitter: Dat is een helder antwoord. Dan zijn we aan het einde van de tweede termijn van het college. Dan kijk ik naar uw raad. Kunt u overgaan tot stemming? Wilt u uw microfoon uitzetten, wethouder Van de Waart? Ik kijk naar Rijswijks Belang. Trekt u die motie in of u houdt hem in stemming? Ja? Wethouder? Mijnheer Weterings, u wilt ook het woord voeren?

De heer Weterings: Ik wil graag een stemverklaring geven op de motie, voorzitter.

De voorzitter: Oké, dan gaan we over tot stemmen over de motie, maar u wilt een stemverklaring bij uw eigen motie.

De heer Weterings: Klopt, een stemverklaring. Het is het menselijk instinct om zo dicht mogelijk bij je huis te parkeren. En we zien totaal geen leven in een parkeergarage bij een huis. Want zoals ik al zei, als je een duur huis koopt, wil je gewoon zo dicht mogelijk bij je huis staan. Dan ga je niet op 500 meter in een parkeergarage staan en ook niet je visite. Dus de motie gaat het niet redden, maar we geven wel een signaal af dat jullie allemaal bij ons terug gaan komen, had maar geluisterd naar deze motie. Let maar op mijn woorden.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Zijn er andere raadsleden die een stemverklaring bij de motie willen afleggen? Mijnheer Oelen van de Rijswijkse VVD.

De heer Oelen: Voorzitter, de Rijswijkse VVD zal tegen deze motie stemmen, omdat die werkelijk volstrekt onnodig is, omdat het gewoon wordt geregeld in de kadernota parkeren die volgend jaar naar de raad komt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oelen. Mijnheer Van Dam, Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Wij zullen ook tegen de motie stemmen, omdat die in de parkeernota wordt opgenomen en het volste vertrouwen hebben dat dat ook juist gebeurt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Mevrouw Woudstra van D66.

Mevrouw Woudstra: Ook wij zullen met datzelfde argument tegen de motie stemmen en ik zou ook willen oproepen om elkaar wel netjes te blijven bejegenen en niet allerlei rare dingen met elkaar te vergelijken die ook niet in het debat zijn voorgekomen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Ik heb niet opgemerkt of er iets naars gezegd is. Als dat zo is, dan hoor ik dat graag. Even, dan stemming over de motie. Graag stilte in de zaal, zodat we met aandacht tot stemming over kunnen gaan. Met 25 stemmen tegen en 4 voor is de motie verworpen. Dan het raadsvoorstel zelf. Het raadsvoorstel Vaststellen...Ik zie dat de heer Weterings, u wilt een stemverklaring afleggen?

De heer Weterings: Ik heb al zo weinig mogen zeggen vanavond, dus ik ga even lekker genieten van mijn stemverklaring op dit voorstel. Voorzitter, nogmaals, een particulier gaat een parkeergarage runnen, weet niet wat de kosten worden. Mensen kunnen niet meer voor hun deur parkeren, familie mag niet meer langskomen. Dus wij gaan zeer zeker tegen dit karige voorstel stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam, u wilt ook een stemverklaring afleggen?

De heer Van Dam: We hebben na het debat niet genoeg vertrouwen gekregen in de beantwoording van de wethouder over de fasering van fase 1 en fase 2. Dus daarom zullen wij tegen stemmen.

De voorzitter: Anderen? Niet dit geval? Dan kunt u overgaan tot stemming over het raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsplan De Havenmeester. Met 21 stemmen voor en 8 tegen is het raadsvoorstel aangenomen.

14. Sluiting

De voorzitter: Dan zijn wij aan het einde van de vergadering gekomen. Ik wil u vragen even te blijven, dan ga ik even het...

De heer (...): Hoeveel interrupties hebben we?

De voorzitter: Voordat ik de raadsvergadering vanavond echt ga sluiten, wil ik een aantal woorden tot u richten. Het is de laatste vergadering voor het kerstreces. En ik heb het gevoel dat we allen, en ikzelf geldt het ook voor, maar even toe zijn aan een periode van rust en mooie feestelijke dagen met onze dierbaren. Beste raadsleden, we leven in spannende tijden. En daarom heb ik extra grote waardering voor de veerkracht en stabiliteit die wij samen als gemeentebestuur bieden in deze tijd. Ondanks onze financiële situatie van onze gemeente toont u verantwoordelijkheid en neemt u besluiten in het belang van onze gemeente, in het belang van onze inwoners en ondernemers. Als voorzitter ben ik trots op het feit dat u naast een baan, een privéleven, een andere sociale verplichting, een mantelzorg, tijd maakt voor onze lokale democratie in Rijswijk. En naast de raadsvergaderingen maakt u ook tijd vrij voor het gezamenlijk werken aan uw debatvaardigheid, werken de voorzitters aan hun voorzitterstechnieken en alle presentaties van uw raad worden geleid door u als raadslid. En ook dit jaar heeft u gewerkt aan de onderlinge samenwerking en heeft u besluiten genomen als gevolg van de voorstellen van de werkgroep Samen naar Beter. Echt bewonderingswaardig. Van dichtbij heb ik ook gezien, samen met wethouder Bentvelzen, hoe betrokken u bent met het thema huiselijk geweld, in de raadswerkgroep huiselijk geweld. Maar ook toont u betrokkenheid bij taaie onderwerpen, zoals de werkgroep Bopa. Een taai onderwerp, mijnheer Loof. En dat doet u goed. Wat ik ook erg bewonderingswaardig vind, is dat uw raad, ondanks de politiek inhoudelijke verschillen, en dat heeft u, u samen toch op werkbezoeken gaat. En samen een heel gezellig raadsuitje ook gaat meemaken. En samen gaat koken. En dat is ontzettend belangrijk in deze tijd, dat we dat blijven doen. Kortom, u doet allen uw raadswerk met liefde en toewijding. En dat geldt ook voor onze fractieassistenten. Daar maak ik eigenlijk nooit onderscheid in tussen raadsleden en fractieassistenten. Want zij besteden ook heel veel tijd aan het politieke werk voor onze stad. Maar ik weet ook dat het soms veel van u vraagt. Ook in de balans privé en werk. Ik weet dat u soms hier zit, terwijl uw kind thuis ziek is. En dat u in gedachten daar bent. En ik hoop dat u allen die hele goede samenwerking die u nu heeft, ook in 2025 zult blijven voortzetten. Tot slot, een aantal woorden wil ik richten tot ons oudste raadslid, de heer Kruger. Mijnheer Kruger, beste Ger, je bent ons oudste raadslid. In november heb je het fractievoorzitterschap in goed vertrouwen overgedragen aan Alice Prenger. En dat gaat zij hartstikke goed doen. Maar gelukkig blijft u raadslid en zijn dit ook geen woorden van afscheid. Uw kennis en betrokkenheid blijft gelukkig behouden in de Rijswijkse gemeenteraad. En als dank voor uw inzet wil ik u mede namens de raad en de griffie een boeket bloemen overhandigen. En ook uiteraard namens het college. Daar zijn de bloemen.

De heer Kruger: Nog een half minuutje wil ik dan nog even wat tot de raad toespreken. Het is een hele actieve periode. We hebben heel veel meegemaakt. Ik voel me af en toe net of we op een

Westlandse bloemenveiling zitten, met de tijd klok. Alleen daar ging het om de tarieven en hier gaat het om zoveel mogelijk tijd te rekken. Want daar zijn we specialisten in geworden de afgelopen jaren. Dat is mij wel erg opgevallen. Wat ook altijd ieder jaar doet, Huri altijd, de burgemeester altijd, afscheidstoespraak. Alleen ze doet zichzelf tekort, want ze kan niks over zichzelf zeggen. Ik heb heel veel burgemeesters meegemaakt in deze raad. Maar wat dat betreft is Huri ons toppertje voor heel Rijswijk. Ze wordt op handen gedragen, ook door de burgers wat ik hoor. En wat dat betreft, en ze doet heel veel, ook met name geweld, tegen geweld en tegen onnodig geweld. En femicide, daar is ze ontzettend landelijk bekend en gewaardeerd voor. Ze zit dan ook in iedere talkshow waar dit aan de orde kan komen. Maar het is echt een toppertje voor onze gemeente. En zolang ik in de raad zal zitten, en ik hoop in ieder geval deze periode vol te maken, en misschien ben ik nog wel helder genoeg voor een periode daarna, maar daar ga ik op dit moment nog niet van uit, hoop ik dat ze er helemaal bij blijft. En we zullen jou op alle manieren steunen. Dank je wel.

De voorzitter: Hartelijk dank voor je mooie woorden, mijnheer Kruger. Tot slot wil ik onze medewerkers van de griffie, mensen van de techniek, onze bodes en medewerkers van de facilitaire dienst en alle medewerkers die ik nu onbenoemd laat zijn, heel hartelijk danken voor het mogelijk van deze raadsvergadering. Want zonder hen kunnen wij deze raadsvergadering niet houden. En nu sluit ik de vergadering. Ik heb hier geen hamer.